

Uskonnollisten vähemmistöjen ääni kuuluviin kouluissa s. 8

Tystnaden av Shusaku Endo s. 14

Amoris laetitia – iloa ja huolta s. 20

Pyhän isän viesti paastonajalle s. 7

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 2 • 10.2.2017

Pyhiinvaellus Roomaan s. 6

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • In English • Ohjelmat

Pääkirjoitus

Sekularismin houkutus

Maailma on täynnä erilaisia jakolinjoja. Yksi sellainen koskee käsitystä ihmisestä. Jakolinjan toisella puolella ovat ne, jotka vannovat ihmisen autonomisuuden, toiminnan rajoittamattomuuden suhteen; me teemme itsemme ja toteutamme ajatuksiamme – niin löydämme ilon ja täyttymyksemme. Toisella puolella ovat ne, joiden mielestä ihmiset ovat luonteeltaan yhteisöllisiä olentoja ja sen tähden myös vastuussa yhteisestä hyvästä.

Me emme ole kaiken yläpuolella, koska joku suurempi on meidät luonut tehden meistä Jumalan kuvia.

Kummatkin puhuvat vapaudesta, edelliset vapaudesta valita, jälkimmäiset vapaudesta tehdä hyvää ja oikein. Edelliset luovat itse omat moraalisaantonsa – ja niitä on monta –, jälkimmäiset etsivät ja toivottavasti löytävät sen moraalijärjestyksen, joka maailmaan on luotu yhteiseksi koko ihmisluvulle. On perusteltua sanoa, että edellinen ajattelu on sekularismia, joka luottaa vain ihmiseen itseensä, riippumatta siitä, onko olemassa mitään transsendenttia todellisuutta. Jälkimmäinen sen sijaan uskoo, että asioita voidaan järjestää luottamalla sellaisiin perusteisiin, jotka ovat ihmisten ylä- ja ulkopuolella.

On selvää, ettei kirkon ole tarkoitus puuttua jokaisen maallisen asian hoitamiseen. Kirkon tehtävä ei ole kertoa meille, ketä meidän on äänestettävä tai minkälainen hallinnollinen tai poliittinen järjestelmä olisi paras. Kirkko jättää maalliset asiat muille, se käskää antamaan keisarille sen, mikä keisarille kuuluu. Tätä on terve sekulaarisuus. Se hyväksyy ja pitää selvänä, että jokainen ihminen on yhtä oikeutettu ja yhtä velvoitettu omana itsenään tekemään omien arvojen mukaisia päätöksiä maallisissa asioissa. Ei ole olemassa eri ihmistä maallisia ja hengellisiä asioita varten. Yksi ja sama ihminen on, elää, uskoo, toimii ja valitsee.

Sekularismin sanotaan väittävän, että "maailma ei enää tarvitse Jumalaa. Se voi sisältää suoraa epäuskoa, joka on todellista ateismia, tai välinpitämättömyyden ateismia, jossa Jumalalla ei ole mitään käytännön merkitystä".* Sekularismi siis hylkää Jumalan ja näyttää pahimmillaan pitävän myös Jumalaan luottavia ihmisiä tuon luottamuksen verran vähemmän arvokkaina ja pätevinä osallistumaan maalliseen päätöksentekoon.

Älkäämme antako sen hämätä. Uskovilla ihmisillä on aivan yhtä suuri oikeus mielipiteisiinsä ja elämäntapaansa kuin niillä, jotka eivät usko. Näin on myös koulussa ja muussa yhteiskunnallisessa elämässä.

M. Tervaportti

*) Vrt. Charles J. Chaput OFM Cap: Living the Catholic Faith. Rediscovering the Basics. Cincinnati, Ohio, 2001.

Ajankohtaista

Helsingin piispan paastokäskey

Vuonna 2017 tuhkakeskiviikko on 1.3. ja pitkäperjantai on 14.4.

1. ABSTINENSSI

Uskovia velvoittaa tuhkakeskiviikkona, pitkäperjantaina ja vuoden jokaisena perjantaina (jolle silloin ole juhlapyhä) *abstinenssi eli liharuosta pidättäytyminen*. Siihen velvoitetaan kaikkia 14 vuotta täyttäneitä.

Abstinenssin voi korvata myös

- pidättäytymällä jostain muusta ruokalajista tai juomasta,
- pidättäytymällä alkoholin nauttimisesta, tupakoinnista tai jostain muusta nautinnosta,
- rakkaudenteolla lähimmäisten hyväksi (Caritas),
- osallistumalla pyhään messuun, adoraatioon tai ristintien hartauteen tai johonkin muuhun hartaudenharjoitukseen,
- omistamalla erityistä huomiota perheen yhteiseen rukoukseen.

2. PAASTO

Velvoittavia *paastopäiviä* ovat tuhkakeskiviikko ja pitkäperjantai. Paasto merkitsee sitä, että nautitaan ainoastaan yksi täydellinen ateria ja muista aterioista vähän yli puolet tavallisesta. Paastoon velvoitetaan kaikkia täysi-ikäisiä (18 vuotta täyttäneitä) 60. ikävuoteen asti.

3. KATUMUSVELVOLLISUUS

Uskovilla on velvollisuus *katumuksen tekoon* paastonaikana ja vuoden kaikkina perjantaina. Näinä aikoina kirkko kehottaa uskovia erityisellä tavalla rukoukseen, pidättäytymiseen ja lähimmäisenrakkauteen. Erilaisia mahdollisuuksia katumusvelvollisuuden täyttämiseen luetellaan kohdassa 1.

Jokainen voi löytää juuri itselleen sopivan tavan tehdä parannusta ja katumusta myös paastonajalla. Yksi suositeltava tapa on pidättäytyä jostakin ja paastonajan lopulla palmusunnuntaina antaa pidättäytymisen kautta säästynyt rahasumma hiippakunnan paastouhuriin niiden hyväksi, joilta usein puuttuu kaikkein välttämättömin elämää varten.

1. helmikuuta 2017

+ Teemu Sippo SCJ
Helsingin piispa

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2017
80. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

nro	dl	ilmestyy
3	27.2.	10.3.
4	3.4.	14.4.
5	1.5.	12.5.
6+7	29.5.	9.6.
8	31.7.	11.8.
9	28.8.	8.9.
10	2.10.	13.10.
11	30.10.	10.11.
12	27.11.	8.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio I B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen I B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Katolisella tiedotuskeskuksella ei enää ole fax-numeroa. Katolsk informationstjänst har inget fax-nummer längre. The Catholic Information Centre has no fax number any more.

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2017 vuosikerran hinta 39 e,
ulkomailla 44 e. / Utkommer med 12
nummer årligen. 2017: prenumeration
39 e, till utlandet 44 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

**Osoitteenmuutokset
ja ilmoitukset /
Addressförändringar
och annonser**
info@katolinen.fi

4041 0895
Painotuote

Sisällys

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Ajankohtaista
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavi Franciscuksen puhe suomalaiselle ekumeeniselle valtuuskunnalle
- 7 Paavi Franciscuksen paastoviesti 2017
- 8 Uskonnollisten vähemmistöjen ääni kuuluviin kouluissa
- 9 Nej till pessimistiska nyhetspekulationer, ja till goda nyheter
- 10 Katolisen kirkon vaihteita itsenäisessä Suomessa
- 12 Jatkoa sotaveteraaneihin
- 13 Malta – neljä syytä vieraillla
Paavin delegaatti Maltan ritarikunnalle
- 14 Tystnaden av Shusaku Endo
- 15 Caritas kuulumisia ja keräys
- 16 Tapaaminen Jeesuksen kanssa
- 16 Perheterapeutin neuvoja
- 17 Ilmoituksia
- 18 Seurakunnat ja ohjelmat
- 20 Amoris laetitia: iloa ja huolta

Kannen kuva: Paavi Franciscus ja piispa Teemu Sippo SCJ Vatikaanissa 19.1.2017.
Kuva: L'Osservatore Romano

Uutisia ja ajankohtaista

Opus dein uusi prelaatti

Opus Dein uudeksi prelaatiksi joulukuussa kuolleen Javier Echevarrián jälkeen valittiin 23. tammikuuta 2017 monsignore Fernando Ocariz. Paavi Franciscus vahvisti hänen nimityksensä vielä samana päivänä.

Monsignore Fernando Ocariz oli tätä ennen toiminut Opus Dein prelaturin apulaisvikaarina vuodesta 2014 ja yleisvikaarina vuodesta 1994. Ocariz syntyi Pariisissa 27. lokakuuta 1944 espanjalaiseen perheeseen, joka oli paennut Ranskaan Espanjan sisällissodan vuoksi.

Hän valmistui Barcelonan yliopistosta fysiikan alalta 1966. Hän suoritti teologian lisensiaatin tutkinnon Paavillisessa Lateraaniyliopistossa 1969 ja teologian tohtorin tutkinnon Navarran yliopistossa 1971. Samana vuonna hänet vihittiin papiksi. Ensimmäisinä vuosinaan pappina hän toimi erityisesti nuorten ja yliopisto-opiskelijoiden parissa.

Monsignore Ocariz on ollut neuvonantaja Uskonopin kongregaatiossa vuodesta 1986, samoin Papiston kongregaatiossa vuodesta 2003 ja Paavillisen uuden evankelioimisen edistämisen neuvostossa vuodesta 2011. Hän on myös ollut Paavillisen teologisen akatemian jäsen vuodes-

ta 1989. Hän oli yhtenä ensimmäisistä professoreista mukana aloittamassa Paavillisen Pyhän Ristin yliopiston toimintaa Roomassa ja on tuon yliopiston fundamentaaliteologian emeritusprofessori. Erityisesti hänen kristologiaa käsittelevät teoksensa ovat hyvin tunnettuja.

KATT/Vatican Insider

Vatikaanin museon kokoelmia netissä

Vatikaanin museo on uudistanut internet-sivuaan www.museivaticani.va, jotta taidearteet olisivat helpommin kiinnostuneiden nähtävillä. Sivulla on nyt korkearesoluutioisia kuvia Vatikaanin museoiden taidearteista, tällä hetkellä hiukan yli 3000 kuvaa. Sivulle on tarkoitus lisätä myös kuvat kaikista tällä hetkellä näytteillä olevista noin 20 000 kohteesta ja lopulta vähitellen myös varastoituna olevista taidearteista, joiden yhteismäärä on yli 200 000. Sivulla on viidellä kielellä (italia, englantia, espanja, saksa, ranska). Vatikaanin museo on myös avannut "Musei Vaticani" YouTube-kanavan, josta voi katsella lyhyitä virtuaalisia kierroksia osaan museon kokoelmista.

Museon johtajana toimii tammikuun alusta 2017 alkaen Barbara Jatta, joka on ensimmäinen nainen tässä tehtävässä.

KATT/Catholic Herald/www.museivaticani.va

Ekumeenisia tapahtumia Kuopiossa

Taivaallista valoa – ekumeeninen ikoninäyttely Riisassa

Ortodoksisessa kirkkomuseo Riisassa (Karjalankatu 1, Kuopio) on 21.1.–29.4.2017 esillä taiteilija Eeva Zittingin maalaamia ikoneja, joissa katolisen, luterilaisen ja ortodoksisen kirkon pyhät käyvät vuoropuhelua. Näyttely avasi Riisan 60-vuotishuolavuoden ja juhlistaa samalla 100-vuotiaista itsenäistä Suomea.

Luentosarja reformaatiosta

Paikka: Alavan seurakuntasali, Keihäskatu 5, Kuopio

Su 5.3. klo 14 Reformaation lahja Euroopalle – Reformaation haasteita tämän päivän yhteiskunnalle ja kirkolle. Piispa emeritus John Vikström.

Su 12.3. klo 14 Reformaatio katolisin silmin. Piispa Teemu Sippo SCJ.

Su 19.3. klo 14 Mistä Martti Luther neuvoisi tänään saarnaamaan?

Piispa emeritus Eero Huovinen.

Su 26.3. klo 14 Pehmeä lasku reformaatioon. Dosentti Pauli Annala.

KATT/www.ekumenia.fi

Ajankohtaista ja uutisia

Emerituspaavin
"Viimeisiä keskusteluja"

Syksyllä 2016 julkaistiin emerituspaavi Benedictus XVI:n ja toimittaja Peter Seewaldin mielenkiintoinen haastattelukirja "Letzte Gespräche" eli "Viimeisiä keskusteluja". KATT julkaisee kirjan suomeksi kevään 2017 kuluessa.

Peter Seewald haastatteli kardinaali Joseph Ratzingeria ensimmäisen kerran vuonna 1992. Ratzingerin ja Seewaldin yhteistyönä on syntynyt kaksi aiempaa haastattelukirjaa: "Salz der Erde" ("Maan suola") vuonna 1996 ja "Lich der Welt" eli "Maailman valo" (2010); jälkimmäisen KATT julkaisi suomeksi vuonna 2014. "Viimeisiä keskusteluja" on tulos haastattelusta, joita Seewald oli tehnyt elämäkertaa varten sekä hiukan ennen Benedictus XVI:n virasta luopumista 2013 että sen jälkeen.

Luonnollisesti kirjassa puhutaan paavin historiallisesta virastaan luopumisesta ja siihen johtaneista syistä, uuden paavin valinnasta ja kirkon nykytilanteesta. Haastattelut käyvät kuitenkin läpi myös Joseph Ratzingerin elämänvaiheita lapsuuvuosista alkaen: vaatimaton tausta, perhe-elämä, sotavuosien kokemukset, opiskelu, yliopistoura Saksan eri yliopistoissa. Ratzinger kertoo useista teologikollegoista ja Vatikaanin II kirkolliskokouksesta, johon hän osallistui asiantuntijana ja Kölnin kardinaali Fringsin avustajana.

Münchenin arkkipiispana Ratzinger osallistui kahteen konklaaviin; niistä jälkimmäisessä paaviksi valittiin Johannes Paavali II, joka tahtoi Ratzingerin Uskonopin kongregatioon. Johannes Paavali II:n kuoltua Ratzinger omien sanojensa mukaan odotti pääsevänsä eläkkeelle ja voitansa rauhassa kirjoittaa kirjoja, ja se, että hänet 78-vuotiaana valittiin paaviksi, oli hänelle yllätys. Kahdeksanvuotisen paaviuden myönteisten ja kielteisten kokemusten jälkeen hiljasta elämää Vatikaanin alueella sijaitsevassa Mater Ecclesiae-luostarissa viettävä emerituspaavi on konkreettisesti elämän viimeisten kysymysten edessä.

KATT

Nimityksiä Pyhän Joosefin seurakunnassa

Pyhän Joosefin seurakunnassa Kuopiossa on tapahtunut tehtävävaihdoksia. Seurakunnan ensimmäinen kirkkoherra, isä Francisco Garcia toimii 1.2.2017 alkaen seurakunnan kappalaisena Mikkelin alueella. Uudeksi kirkkoheräksi piispa Teemu Sippo SCJ on samasta päivästä alkaen nimittänyt isä Matthew Azzopardin. Joensuun alueen kappalaisena jatkaa isä Krystian Kalinowski.

KATT

Uusi osoitekalenteri ja opaskirjanen

Hiippakunnan osoitekalenteri 2017 on julkaistu. Kalenteria saa seurakunnista ja Katolisesta tiedotuskeskuksesta.

Hiljattain on valmistunut myös uusittu Katolisen kirkon opas. Sen hinta on 3€+postikulut, ks. www.katolinenkirjakauppa.net.

TV JA RADIO

- sunnuntai 12.2. klo 11.00 radiomessu Pyhän Marian kirkko (YLE RADIO 1, nauhoitetaan 29.1. klo 10)
- sunnuntai 5.3. klo 10.00 TV-messu Pyhän Henrikin katedraali (YLE TV 1, nauhoitetaan tuhkakeski- ja tiistai-iltoina 1.3. klo 18)
- onsdag 8.3. aftonandakt Anders Hamberg (Vega)

Klassikot ja uutuudet

www.katolinenkirjakauppa.net

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja: Katolinen kirkko Suomessa
Pankkitili: FI78 1014 3000 2374 91 NDEAFIHH
Viitenumero: 90010
Lisätietoja: katolinen.fi

Jäsenmaksun maksaminen on vapaaehtoista, mutta koska katolisella kirkolla ei ole oikeutta kerätä jäsenmaksua valtionverotuksen yhteydessä, sen maksaminen, samoin kuin seurakunnan tukeminen ja Fides-lehden vuosikerran maksaminen, on erittäin tarpeellista koko hiippakunnan ja seurakuntien toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Membership fee of the Diocese

Receiver: Katolinen kirkko Suomessa
Bank account: FI78 1014 3000 2374 91 NDEAFIHH
Reference number: 90010
More information: katolinen.fi

The paying of the membership fee is not obligatory, but – as the Catholic Church in Finland has not got the right to collect the so called church tax through the state – paying it as well as supporting the parish and the Diocesan Magazine Fides are very important for sustaining and developing the activities of the parishes and the whole Diocese.

Jaakko Airava on kuollut

Hiippakunnan pitkäaikainen talousjohtaja, Academicum Catholicumin monivuotinen puheenjohtaja ja monessa muussa tehtävässä kirkkoa uskollisesti palvellut Jaakko Airava on kuollut. Hän oli syntynyt 9.10.1942 ja kuoli 23.1.2017.

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ vietti Jaakko Airavan hautajaismessun Pyhän Henrikin katedraalissa perjantaina 3.2.2017. Rauha hänen sielulleen.

KATT

25. Maailman sairaiden päivä

11. helmikuuta 2017 katolisessa kirkossa vietetään 25. Maailman sairaiden päivää. Paavi Franciscuksen viesti tuota päivää varten on aiheeltaan "Ihmetys siitä, mitä Jumala saa aikaan: 'Voimallinen on tehnyt minulle suuria tekoja...'" (Luuk. 1:49)". Paavi mietiskelee siinä sairautta ja sairaiden auttamista Lourdesin pyhän Bernadetten ja Neitsyt Marian valossa. Viesti on julkaistu suomeksi katolinen.fi-sivulla.

KATT

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan taloudellisesti. Meillä ei päinvastoin kuin kansankirkollamme ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla. / *Hiippakunnan talousneuvosto*

Kom ihåg stiftet i ert testamente

Antalet katoliker i stiftet har mångdubblats och församlingarna har blivit allt mer internationella under de senaste åren. Detta är givetvis en rikedom, men också en betydande finansiell kostnad. Stiftet redovisar ett ekonomiskt underskott. Vi ber er alla att be för stiftet, men också att helt konkret ekonomiskt stöda stiftet. I motsats till våra folkkyrkor har vi inte rätt att insamla kyrkoskatt. Ett utmärkt sätt att stöda stiftet är att beakta det då man uppgör sitt testamente. / *Stiftets ekonomiråd*

Remember the Diocese in your will

The number of Catholics in our parishes has grown significantly. We are a very multinational Diocese. This is a great richness, but it also implies significant costs. Our Diocese operates at an annual financial loss. We ask everybody to pray for the diocese, but also to support it financially. We do not have the privilege of collecting a church tax, as the Lutheran and Orthodox churches have. A very good way of supporting the Diocese is to remember it in your last will and testament. / *The Finance Committee of the Diocese*

Sunnuntait ja juhlapyhät

12.2. kirkkovuoden 6. sunnuntai (II)

1L Sir. 15:15-20
Ps. 119:1-2, 4-5, 17-18, 33-34. - 1b
2L 1. Kor. 2:6-10
Ev. Matt. 5:17-37 tai
Ev. Matt. 5:20-22a, 27-28, 33-34a, 37

19.2. kirkkovuoden 7. sunnuntai (III)

1L 3. Moos. 19:1-2, 17-18
Ps. 103:1-2, 3-4, 8+10, 12-13. - 8a
2L 1. Kor. 3:16-23
Ev. Matt. 5:38-48

22.2. keskiviikko, pyhän apostoli Pietarin piispanistuin, juhla

1L 1. Piet. 5:1-4
Ps. 23:1-3, 4, 5, 6. - 1
Ev. Matt. 16:13-19

26.2. kirkkovuoden 8. sunnuntai (IV)

1L Jes. 49:14-15
Ps. 62:2-3, 6-7, 8-9ab. - 6a
2L 1. Kor. 4:1-5
Ev. Matt. 6:24-34

Paastonaika

Psalttarin IV viikko

1.3. tuhkakeskiviikko

1L Joel 2:12-18
Ps. 51:3-4, 5-6a, 12-13, 14+17. - vrt. 3
2L 2. Kor. 5:20 - 6:2
Ev. Matt. 6:1-6, 16-18

Paasto- ja abstinenssipäiviä

5.3. paaston 1. sunnuntai (I)

1L 1. Moos. 2:7-9, 3:1-7
Ps. 51:3-4, 5-6ab, 12-13, 14+17. - 3a
2L Room. 5:12-19 tai 2L Room. 5:12, 17-19
Ev. Matt. 4:1-11

12.3. paaston 2. sunnuntai (II)

1L 1. Moos. 12:1-4a
Ps. 33:4-5, 18-19, 20+22. - 22
2L 2. Tim. 1:8b-10
Ev. Matt. 17:1-9

Rukous

Toisenlaista paastoa minä odotan: että vapautat syyttömät kahleista, irrotat ikeen hihnat ja vapautat sorretut, että murskaat kaikki ikeet, murrat leipää nälkäiselle, avaat kotisi kodittomalle, vaatetat alastoman, kun hänet näet, etkä karttele apua tarvitsevaa veljeäsi. Silloin sinun valosi puhkeaa näkyviin kuin aamunkoi ja hetkessä sinun haavasi kasvavat umpeen. Vanhurskaus itse kulkee sinun edelläsi ja Herran kirkkaus seuraa suojanasi. Ja Herra vastaa, kun kutsut häntä, kun huudat apua, hän sanoo: "Tässä minä olen."

Jes. 58:6-9

Piispan kalenteri

- 10.-12.2. Jerusalemin Pyhän Haudan ritarien retretti Tallinnassa
- 13.2. Katekeettisen keskuksen ja Suomen Caritas ry:n yhteisten uusittujen tilojen siunaaminen, Kuusitie 6
- 15.2. Vierailu Joensuun alueen katolilaisten parissa
- 17.2. Pohjoismaiden piispainkokouksen pysyvän neuvoston kokous Kööpenhaminassa
- 23.2.-2.3. Suomen luterilais-katolinen dialogikokous ja Luther-seminaari Roomassa
- 7.3. Suomen uskontojohtajien kokous
- 12.3. Esitelmä "Reformaatio katolilaisen silmin" Kuopion Alavan luterilaisessa seurakunnassa

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Helmikuun 2017 rukouksen apostolaatin palsta

Tämän kuukauden rukouspyyntö näyttää meille kaksi todellisuutta: toisaalta ihmisten köyhyyden ja yksinäisyyden, toisaalta erilaiset yhteisöt, joissa kaikkien pitäisi löytää oma paikkansa. Me ihmiset tarvitsemme toinen toisiamme.

Kirkkomme tärkein ja monipuolisin määritelmä on yhteisö. Mitä kirkko onkaan alusta lähtien tehnyt ollakseen yhteisöllisenä merkinä? Kirkon suorittamat tehtävät ovat hyvin helppoja ja yksinkertaisia asioita: rukous, leivän murtaminen, tavaroiden jakaminen, parantaminen Pyhän Hengen voimassa ja yhteen kokoontuminen. Meillä on kaikki tarvittavat keinot, jotka auttavat elämään yhdessä, mutta silti me elämme yhä enemmän yksin.

Monet ihmiset ovat esimerkiksi unohtaneet, mitä onkaan ateriayhteisö. Edessämme meillä on lautasemme, ei ruokapöytä ja ihmiset sen ympärillä. Nykyään kun syömme buffetravintolassa, me täytämme lautasemme ja kävelemme pois.

Pöydän, työn ja rukouksen muodostama yhteisö on mahdollista pienissä ryhmissä, joissa tunnemme toinen toisemme. Helpompi on auttaa tuntematonta, vaikeampaa on olla solidaarinen jollekin, jonka tunnemme hyvin.

Me elämme syvästi jakautuneessa maailmassa. Onko tällaisessa tilanteessa mahdollista vielä puhua kirkosta yhteisönä?

Yhteisö, joka aina näkee edeltäjiensä ja lähimmäistensä kasvot, näkee myös aina Jumalan kasvot. Tällainen yhteisö antaa toivoa kasvottomalle maailmalle.

Joka ei ole kohdannut ylösnoussutta Kristusta eli elävää Jumalaa, ei löydä vastauksia kaikkiin nykykulttuurin ja sivistyksen mukanaan tuomiin ongelmiin.

Olemmeko me – katolinen kirkko Suomessa – yhteisö, joka jakaa, niin kuin meidän tulisi jakaa, uskomme tärkeimmän viestin, joka on ilo ylösnousemuksesta?

isä Stanislaw Zawilowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Helmikuu – Yleinen

- Rukoilkaamme kaikkien niiden puolesta, joilla on koettelemuksia, erityisesti köyhien, pakolaisten ja syrjäytyneiden puolesta, niin että he olisivat tervetulleita yhteisöissämme ja saisivat osakseen huolenpitoa.

Helmikuu – Erityinen

- Elämän pyhyys: Rukoilemme syntymättömien lasten puolesta, jotka ovat raskauden keskeyttämisen vaarassa, ja elämänsä loppuvaiheessa olevien ihmisten puolesta – koska jokainen elämä on pyhä! –, jotta ketään ei jätettäisi yksin ja rakkaus puolustaisi elämän merkitystä.

Februari – Universell

- Att alla som lider under prövningar, särskilt fattiga, flyktingar och marginaliserade, får möta öppenhet och stöd i våra församlingar.

Maaliskuu – Lähetystyö

- Rukoilkaamme vainottujen kristittyjen puolesta, että koko kirkko tukisi heitä sekä rukouksin että aineellista apua antaen.

Mars – Evangelisationen

- Att de kristna som lider förföljelse får stöd av hela kyrkan, genom hennes förbön och materiella hjälp.

Pyhä isä

Kuva L'Osservatore Romano

Paavi Franciscuksen puhe suomalaiselle ekumeeniselle valtuuskunnalle

Pyhän Henrikin juhlan yhteydessä 19. tammikuuta 2017

Rakkaat veljet ja sisaret!

Tervehdin ilolla kaikkia teitä, jotka tässä ekumeenisessa delegaatiossa tulitte pyhiinvaeltajina Suomesta Roomaan pyhän Henrikin juhlan johdosta. Kiitän Turun luterilaista piispaa hänen kohteliaista sanoistaan – vieläpä espanjaksi! Jo yli 30 vuoden ajan on ollut kaunis tapa, että pyhiinvaelluksenne on samaan aikaan Kristittyjen ykseyden rukousviikon kanssa. Se kutsuu lähentymään toisiamme kääntymyksestä lähtien. Todellinen ekumenia perustuu yhteiseen kääntymykseen Jeesuksen Kristuksen, Herramme ja Lunastajamme puoleen. Jos yhdessä lähestymme häntä, lähestymme myös toini toisiimme. Näinä päivinä pyytäkäämme intensiivisemmin Pyhää Henkeä herättämään meissä tätä kääntymystä, joka tekee sovinnon mahdolliseksi.

Tällä tiellä me katolilaiset ja luterilaiset eri maista, yhdessä niiden monien yhteisöjen kanssa, jotka jakavat kanssamme ekumeenisen tien, otimme merkittävän askeleen, kun 31. lokakuuta viime vuonna kokoonnuimme Ruotsin Lundiin muistaaksemme yhdessä rukoil-

len reformaation alkua. Tuo yhteinen reformaation muistaminen oli tärkeää sekä inhimilliseltä että teologis-hengelliseltä kannalta. 50 vuoden virallisen katolisluterilaisen ekumeenisen dialogin jälkeen pystyimme selvästi esittämään näkökannat, joista nykyään voimme sanoa olevamme yksimielisiä. Tästä olemme kiitollisia. Samaan aikaan pidämme elävänä sydämessämme vilpittömän katumuksen rikkomuksistamme. Tässä hengessä Lundissa muistettiin, että Martti Lutherin aikomus 500 vuotta sitten oli uudistaa kirkkoa eikä jakaa sitä. Tuo kohtaaminen antoi meille Herrassamme Jeesuksessa Kristuksessa rohkeutta ja voimaa katsoa eteenpäin ekumeenista tietä, jota meidät on yhdessä kutsuttu kulkemaan.

Valmistellessaan yhteistä reformaation muistamista katolilaiset ja luterilaiset tulivat tietoisemmiksi siitä, että teologinen dialogi pysyy olennaisena sovinnon kannalta ja sitä on edistettävä jatkuvasti sitoutuen. Siten tuossa sopu-sointuisessa yhteydessä, joka sallii Pyhän Hengen toiminnan, voimme saavuttaa lisää yksimielisyyttä opin ja kirkon moraaliopetuksen sisällöistä ja lähesty-

yhä enemmän täyttä ja näkyvää ykseyttä. Rukoilen Herraa, jotta hän saattaisi siunauksellaan luterilais-katolilaista dialogikomissiota Suomessa, joka työskentelee omistautuen pyrkimyksensä yhteinen sakramentaalinen tulkinta kirkosta, eukaristiasta ja kirkon virasta.

Vuosi 2017, reformaation muistovuosi, on siis katolilaisille ja luterilaisille etuoikeutettu tilaisuus elää autenttisemmin todeksi uskoa, löytää yhdessä uudelleen evankeliumi ja pyrkiä uudella innolla todistamaan Kristuksesta. Lundin muistopäivän päätteeksi, katsoen tulevaisuuteen, saimme rohkeutta yhteisestä uskon todistuksestamme maailman edessä, kun sitouduimme yhdessä auttamaan kärsiviä, hädänalaisia, vainojen ja väkivallan uhreja. Näin tehdessämme emme kristittyinä ole enää jakautuneita, vaan yhtyneitä matkallamme kohti täyttä yhteyttä.

Lisäksi muistan iloiten sitä, että suomalaiset kristityt juhlivat tänä vuonna Suomen Ekumeenisen Neuvoston 100-vuotisjuhlaa. Se on tärkeä väline uskon ja elämän yhteyden edistämiseksi keskuudessanne.

Vuonna 2017 isänmaanne Suomi täyttää 100 vuotta itsenäisenä valtiona. Rohkaiskoon tuo merkkipuosi kaikkia maanne kristittyjä tunnustamaan uskoa Herraan Jeesukseen Kristukseen – kuten pyhä Henrik teki palavalla innolla – todistaen siitä tänään maailman edessä ja ilmaisten sitä myös konkreettisilla palvelimisen, veljeyden ja jakamisen teoilla.

Toivon, että tämä pyhiinvaelluksenne auttaa edelleen vahvistamaan hyvää yhteistyötä ortodoksien, luterilaisten ja katolilaisten kesken Suomessa ja maailmassa ja että yhteinen todistus uskosta, toivosta ja rakkaudesta tuottaisi runsasta hedelmää pyhän Henrikin esirukousten kautta. Pyydän sydämeistäni Jumalan armoa ja siunausta teille kaikille.

Rakas veli piispa, haluan kiittää teitä myös siitä, että toitte mukananne lapsenlapsenne. Tarvitsemme lasten yksinkertaisuutta. He opettavat meille tien Jeesuksen Kristuksen luo. Kiitos, suurkiitos!

Franciscus

Pyhä isä

Paavi Franciscuksen paastoviesti 2017

Jumalan sana on lahja. Toinen ihminen on lahja.

Rakkaat veljet ja sisaret,

Paastonaika on uusi alku, tie, joka johtaa kohti varmaa päämäärää: pääsiäistä, ylösnousemusta, Kristuksen voittoa kuolemasta. Tämä aika on aina meille voimakas kutsu kääntymykseen. Kristitty on kutsuttu palaamaan Jumalan luo "koko sydämestään" (Joel 2:12), jotta ei tyytyisi keskinkertaiseen elämään, vaan kasvaisi ystävydessä Herran kanssa. Jeesus on uskollinen ystävä, joka ei koskaan hylkää meitä. Sillä silloinkin, kun teemme syntiä, hän odottaa kärsivällisesti paluutamme takaisin hänen luokseen, ja tässä odotuksessa hän osoittaa tahtonsa anteeksiantoon (vrt. saarna messussa 8. tammikuuta 2016).

Paastonaika on otollinen hetki syventää hengellistä elämää kirkon meille tarjoamalla pyhillä keinoilla: paastolla, rukouksella ja almuilla. Kaiken perusta on Jumalan sana, jota meidät tänä aikana kutsutaan kuuntelemaan ja mietiskelemään ahkerammin. Tässä haluan erityisesti keskittyä vertaukseen rikkaasta miehestä ja köyhästä Lasarukselta (vrt. Luuk. 16:19-31). Ottakaamme innoitteeksemme tämä merkittävä teksti. Se tarjoaa meille avaimen ymmärtääksemme, kuinka on toimittava saavuttaaksemme todellisen onnen ja ikuisen elämän, ja kehottaa meitä vilpittömään kääntymykseen.

1. Toinen ihminen on lahja

Vertauksen alku esittelee kaksi päähenkilöä, mutta köyhää kuvataan yksityiskohtaisemmin. Hän on epätoivoisessa tilanteessa eikä hänellä ole voimaa nousta ylös, vaan hän lojuu rikkaan portinpielessä ja syö tämän pöydästä putoavia murusia. Hänen koko ruumiinsa on haavoilla ja koirat nuolevat niitä (vrt. j. 20-21). Kuva on siis synkkä, mies on alennustilassa ja nöyrytetty.

Näkymä on vielä dramaattisempi, jos otamme huomioon sen, että köyhä on nimeltään Lasarus. Nimi on täynnä lupauksia, koska kirjaimellisesti se merkitsee "Jumala auttaa". Tämä henkilö ei siis ole nimetön, hänellä on tietyt ominaispiirteet, hän on yksilö, jolla on henkilökohtainen historia. Rikkaalle hän on näkymätön, mutta meille hän tulee tutuksi, hän saa kasvot, ja sellaisena hänestä tulee lahja, mittaamaton rikkaus, Jumalan tahtoma, rakastama ja muistama olento, vaikka hänen konkreettinen tilanteensa onkin hylätyn ihmisen tilanne (saarna messussa 8. tammikuuta 2016).

Lasarus opettaa meille, että toinen ih-

Kuva SIR

minen on lahja. Oikea suhde ihmisten kanssa merkitsee, että kiitollisena tunnustaa heidän arvonsa. Edes köyhä rikkaan portinpielessä ei ole vaivalloinen haitta, vaan kutsu kääntymykseen, elämän muuttamiseen. Tämän vertauksen ensimmäinen kutsu meille on kutsu avata sydämemme toisille, sillä jokainen ihminen on lahja, onpa hän lähimmäisemme tai tuntematon köyhä.

Paastonaika on otollinen aika avata ovi jokaiselle tarvitsevalle ja tunnistaa hänessä Kristuksen kasvot. Jokainen meistä kohtaa hänet omalla tiellään. Jokainen kohtaamamme elämä on lahja, joka ansaitsee hyväksynnän, kunnioituksen, rakkauden. Jumalan sana auttaa meitä avaamaan silmämme ottaaksemme vastaan elämän ja rakastaaksemme sitä erityisesti, kun se on heikkoa. Mutta voidaksemme tehdä tämän on välttämätöntä ottaa vakavasti myös se, mitä evankeliumi paljastaa meille rikkaasta miehestä.

2. Synti tekee meistä sokeita

Vertaus kuvaa armotta ristiriitoja, joiden keskellä rikas on (vrt. j. 19). Toisin kuin köyhä Lasarus, tällä henkilöllä ei

ole nimeä, hänen sanotaan vain olevan "rikas". Hänen vaurautensa näkyi vaateuksissa, liioitellussa yltäkylläisyydessä. Purppura itse asiassa oli hyvin kallisarvoista, hopeaa ja kultaa arvokkaampaa, ja siksi se oli varattu jumaluuksille (vrt. Jer. 10:9) ja kuninkaille (vrt. Tuom. 8:26). Hieno pellava oli erityistä pellavakangasta, joka antoi olemukselle melkein pyhän luonteen. Tuon miehen rikkaus oli siis ylenmääräistä jo senkin takia, että hän esitteli sitä joka päivä: "Päivästä päivään hänen elämänsä oli pelkkää ylellisyyttä ja juhlaa" (j. 19). Hänessä näkyi dramaattisesti synnin turmelus, joka toteutuu kolmena toisiaan seuraavana vaiheena: rahanhimo, turhamaisuus ja ylimielisyys (vrt. saarna messussa 20. syyskuuta 2013).

Apostoli Paavali sanoo: "Rahanhimo on kaiken pahan alkujuuri" (1. Tim. 6:10). Se on pääasiallinen korruption syy ja kateuden, riitojen ja epäluulojen lähde. Raha voi päätyä hallitsemaan meitä niin, että siitä tulee tyrannisoiva epäjumala (vrt. Evankeliumi gaudium, 55). Sen sijaan, että raha olisi väline palveluksellemme hyvän tekemistä varten ja osoittaaksemme solidaarisuutta toisille, se voi orjuuttaa meidät ja koko maailman itsekkääseen logiikkaan, joka ei jätä sijaa rak-

kaudelle ja on este rauhalle.

Vertaus näyttää meille myös sen, että rikkaan ahneus tekee hänet turhamaiseksi. Hän toteuttaa persoonallisuuttaan ulkonaisissa asioissa, näyttämällä toisille, mihin kaikkeen hänellä on varaa. Mutta ulkomuoto kätkee sisäisen tyhjyyden. Hänen elämänsä on ulkonaisen vankina, olemassaolon pinnallisimman ja katoavaisen ulottuvuuden vankina (vrt. sama, 62).

Tuon moraalisen turmeluksen alin askel on ylimielisyys. Rikas mies pukeutuu kuin kuningas, jäljittelee jumaluutta ja unohtaa olevansa vain kuolevainen. Ihmiselle, jonka rikkauksien rakastaminen on turmellut, ei ole olemassa muuta kuin oma minä, ja siksi hän ei huomaa ympärillään olevia ihmisiä. Rahaan kiintymisen hedelmää on tietynlainen sokeus: rikas ei näe nälkäistä, haavoilla olevaa ja nöyrytettyä maassa lojuvaa köyhää.

Tätä hahmoa katsomalla ymmärtää, miksi evankeliumi niin jyrkästi tuomitsee rakkauden rahaan: "Kukaan ei voi palvella kahta herraa. Jos hän toista rakastaa, hän vihaa toista; jos hän toista pitää arvossa, hän halveksii toista. Te ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa" (Matt. 6:24).

3. Sana on lahja

Evankeliumi rikkaasta miehestä ja köyhästä Lasarukselta auttaa meitä valmistautumaan hyvin lähestyvään pääsiäiseen. Tuhkakeskiviikon liturgia kutsuu meitä samanlaiseen kokemukseen kuin se, jonka rikas mies koki dramaattisella tavalla. Kun pappi ripottelee tuhkaa päällemme, hän sanoo: "Muista, ihminen, että maan tomua sinä olet ja maan tomuun sinä palaat." Rikas ja köyhä kumpikin kuolevat. Vertauksen pääosa tapahtuu tuonpuoleisessa. Yhtäkkiä nämä kaksi henkilöä huomaavat, että "emme me ole tuoneet mitään mukamme maailmaan emmekä voi viedä mitään täältä pois" (1. Tim. 6:7).

Meidänkin katseemme avautuu tuonpuoleiseen, jossa rikas käy pitkän keskustelun Abrahamin kanssa, jota kutsuu "isäkseen" (Luuk. 16:24, 27), osoittaen näin kuuluvansa Jumalan kansaan. Tämä yksityiskohta tekee hänen elämästään vielä ristiriitaisempaa, sillä tähän saakka ei oltu sanottu mitään hänen suhteestaan Jumalaan. Hänen elämässään ei ollut tilaa Jumalalle, koska hänen ainoa jumalansa oli hän itse.

Vasta kärsiessään tuonelan tuskaa rikas tunnistaa Lasaruksen ja tahtoo, että

Jatkuu seuraavalla sivulla

Pyhä isä

Jatkoa edelliseltä sivulta

köyhä lievittäisi hänen kärsimyksiään tilkalla vettä. Se, mitä hän pyytää Lasarukselta, oli sitä, mitä rikas olisi voinut tehdä, mutta ei koskaan tehnyt. Abraham selittää hänelle: "Muista, poikani, että sinä sait eläessäsä hyvän osan, Lasarus huonon. Nyt hän saa täällä vaivoihinsa lohdun, mutta sinä saat kärsiä tuskaa" (j. 25). Tuonpuoleisessa palautuu tietty tasavertaisuus ja elämän huono osa tasataan hyvällä.

Vertaus laajenee ja antaa viestin kaikille kristityille. Rikas, jonka veljet vielä elävät, pyytää Abrahamia lähettämään Lasaruksen varoittamaan heitä, mutta Abraham vastaa: "Heillä on Mooses ja profeetat. Kuulkoot heitä" (j. 29). Ja rikkaan esittäessä vastalauseita hän lisää: "Jos he eivät kuuntele Moosesta ja profeettoja, ei heitä saada uskomaan, vaikka joku nousisi kuolleista" (j. 31).

Näin tulee esiin rikkaan todellinen ongelma: hänen pahuutensa juuri on se, että hän ei kuunnellut Jumalan sanaa. Se johti siihen, että hän ei enää rakastanut Jumalaa ja halveksi lähimmäisiään. Jumalan sana on elävä voima, joka kykenee herättämään kääntymyksen ihmisten sydämissä ja johtamaan ihmisen uudelleen Jumalan luo. Sydämen sulkeminen Jumalalta, joka puhuu, johtaa siihen, että sulkee sydämen veljiensä ja sisarten- sa lahjalta.

Rakkaat veljet ja sisaret, paaston- aika on otollinen aika uudistaa kohtaaminen elävän Kristuksen kanssa sanassa, sakramenteissa ja lähimmäisissämme. Herra, joka voitti kiusaan- petokset ollessaan 40 päivää autionaassa, osoittaa meille tien, jota seurata. Pyhä Henki ohjatko meitä todellisen kääntymyksen tielle, löytämään Jumalan sanan lahjan, puhdistamaan synnistä, joka sokeuttaa meitä, ja palvelemaan Kristusta, joka on läsnä hätää kärsivissä veljissämme ja sisarissamme.

Rohkaisen kaikkia uskovia ilmaiseamaan tätä uudistumista osallistumalla paastonajan keräyksiin, joita kirkolliset järjestöt eri osissa maailmaa edistävät kasvattaakseen kohtaamisen kulttuuria yhdessä ihmisperheessä. Rukoilkaamme toistemme puolesta, jotta osallisina Kristuksen voitosta osaisimme avata ovemente heikoille ja köyhille. Silloin voimme täysin elää todeksi ja todistaa pääsääntäisen iloa.

Vatikaanissa 18. lokakuuta 2016, pyhän evankelista Luukkaan juhla

Franciscus

Uskonnollisten vähemmistöjen ääni kuuluviin kouluissa

USKOT-foorumi järjesti 30. tammikuuta 2017 Helsingissä keskustelutilaisuuden uskonnonopetuksesta ja uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien lasten oman uskonnon opetuksen toteutuksesta. Tapaamisen avauspuheenvuoron piti opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen. Hän toi esiin puheessaan sen, että Suomen malli uskonnonopetuksesta on kansainvälisessä vertailussa poikkeuksellinen: se takaa uskonnollisille vähemmistöille erityisen laajan oikeuden oman uskonnon opetukseen yhteiskunnan järjestämänä. Kunta on velvollinen järjestämään oman uskonnon opetusta, jos vähintään kolmen saman uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvan oppilaan huoltajat sitä pyytävät.

Grahn-Laasonen totesi: "Uskonnonopetus on tärkeä kysymys perus- ja ihmisoikeutena turvatun uskonnon ja omantunnon vapauden näkökulmasta. Mahdollisuus uskonnonopetukseen kuuluu perustuslain turvaaman uskonnonvapauden piiriin. Uskonnonvapaus edellyttää yksilön mahdollisuutta saada uskonnollista tai elämäntarkoituksellista opetusta. Myös Suomea sitovissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa on todettu lapsen vanhempien tai muiden huoltajien oikeus turvata lastensa uskonnollinen ja moraalinen opetus, joka on heidän oman vakaumuksensa mukainen."

Opetussuunnitelmien perusteet perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on äskettäin uudistettu. Uudistus koski myös uskonnonopetusta: uskonnonopetusta on pyritty yhdenmukaistamaan rakenteellisesti niin, että oppiaineessa on laadittu kaikkia opetettavia uskontoja koskevat yhteiset tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Eri uskontojen oppimääräkuvauksissa tarkennetaan kaikille yhteisiä sisältöjä oppilaan oman uskonnon luonteen mukaisesti. Uskonnonopetuksen tehtävä on antaa oppilaille laaja uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys: "Se edistää uskonnon ja kulttuurin välisen suhteen ymmärtämistä sekä uskontojen ja katsomusten monilukutaitoa. Oppilaita ohjataan kriittiseen ajatteluun sekä tarkastelemaan uskontoja ja katsomuksia eri näkökulmista. Oman uskonnon opetus antaa valmiuksia uskontojen ja katsomusten dialogiin, jota käydään sekä katsomusten sisällä että niiden välillä. Opetus kannustaa oppilaita kunnioittamaan elämää, ihmisarvoa sekä omaa ja toisen pyhää. Se rakentaa juuria

Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen. (Kuva: Eduskunta)

omaan identiteettiin; nämä juuret ovat aidon kulttuurien kohtaamisen perusta."

Grahn-Laasonen mukaan "yksi suomalaisen koulutusjärjestelmän vahvuuksia on korkeasti koulutettu, osaava opettajakunta. Koska monien vähemmistöuskontojen ryhmät ovat pieniä, opettajatilanne on haastava. Muodollisesta kelpoisia opettajia ei ole riittävästi ja myös opettajien koulutuksen tarjonnassa on puutteita. Myös oppimateriaalien tilanne on pienten oppilasmäärien vuoksi vähemmistöuskonnoissa selvästi heikompi kuin evankelis-luterilaisessa uskonnossa." Opetushallitus tuottaa oppikirjoja ja -materiaaleja pienryhmäisiin uskontoihin.

"Uskonnon opetuksen järjestäminen on ymmärrettävästi opetuksen järjestäjälle vaikea palapeli. Kun eri uskontoja edustavat oppilaat ovat eri kouluissa, eri luokka-asteilla ja eri luokissa, opetusryhmien muodostaminen ei ole yksinkertaista. Joskus tämä johtaa siihen, että pienryhmäistä uskontoa tai elämäntarkoitusta opiskelevalle oppilaalle tulee pitkiä odotusaikoja tai hankalia kuljetuksia. Nämä vaikeudet eivät kuitenkaan oikeuta tinkimään lapsen tai nuoren oikeudesta saada oman uskontonsa opetusta."

"Eri uskontojen opetuksessa on uusissa opetussuunnitelmissa osittain yhteisiä sisältöjä. Joissakin tapauksissa eri katsomusten opetusta on alettu järjestää

osittain yhteisillä oppitunneilla. Yhteistä opetusta on usein perusteltu uskontodialogin edistämiseksi. On katsottu, että se antaa mahdollisuuden keskustella ohjatusti uskonnollisista kysymyksistä eri uskontoihin kuuluvien kesken... Yhdistetyssä opetuksessa on kuitenkin riskinä se, että vähemmistöön kuuluvan lapsen vähemmistöasema helposti korostuu. Pienikin lapsi saattaa joutua ikään kuin oman uskontokuntansa edustajaksi, selittämään ja puolustamaan oman yhteisönsä käsityksiä. Tällaisia opetusjärjestelyjä tulisikin harkita hyvin huolellisesti pedagogisista lähtökohdista. Missään tapauksessa syynä eivät saisi olla rahan säästäminen tai lukujärjestysten laatimisen helpottaminen."

"Uskonnonopetuksen järjestäminen on yksi käytännön osoitus siitä, että valtio arvostaa uskontoja positiivisena voimavarana ja kunnioittaa myös uskonnollisten vähemmistöjen arvomaailmaa. Uskonnon opetus tarjoaa lähtökohtaisesti yhdenvertaisen kohtelun kaikenlaisten katsomusten edustajille ja näin rakentaa pohjaa kulttuurisuuden moninaisuuden ymmärtämiselle ja arvostamiselle. Oman uskonnon tuntemuksen ja uskontojen lukutaidon merkitys korostuu tänä päivänä entisestään. Parhaimmillaan oman uskonnon opetus voi ehkäistä ääriajattelua, vahvistaa tervettä identiteettiä ja lisätä ymmärrystä muista uskonnoista."

På svenska

Nej till pessimistiska nyhetsspekulationer, ja till goda nyheter

På den helige Frans av Sales festdag, journalisternas skyddshelgon, presenterades påven Franciskus budskap inför den 51:a Världsdagen för Sociala Kommunikationer som i år infaller den 28:e maj. Budskapet har som tema "Kommunicera hopp och tillit till vår tid" och börjar med orden ur Jesaja "Frukta inte, ty jag är med dig" (Jes 43:5). Påven inleder sitt budskap med att sätta fokus på vad det är man väljer att belysa i sociala medier:

Tillträdet till medierna gör det tack vare den tekniska utvecklingen möjligt för otaliga människor att ta del av nyheter omedelbart och sprida dem överallt. Nyheter kan vara bra eller dåligt, sanna eller falska. De första kristna jämförde det mänskliga medvetandet med en kvarnsten som ständigt rullar; det är dock upp till mjölnaren att avgöra vad som ska läggas i kvarnen, säd eller värdelöst ogräs. Människornas tanke rullar ständigt som en kvarnsten, men det är upp till oss att välja vad man ska mata den med. (jfr St Johannes Cassianus, Brev till Leontius)."

Påven fortsätter med att uppmuntra alla som är yrkesarbetare i mediavärlden att välja en konstruktiv kommunikation, som vägrar att sprida fördomar mot andra och till att presentera världen omkring oss med realism och förtroende. Han menar att man måste bryta ångestens onda cirkel och hejda rädslands spiral, till följd av en konstant fokus på "hemska nyheter", krig, terrorism, skandaler och mänskliga nederlag.

"Det rör sig inte om att sprida desinformation som skulle ignorera tragedier och mänskligt lidande, inte heller om naiv optimism som blundar för skandaler. Snarare vill jag att man ska övervinna känslan av växande missnöje och uppgivenhet som genererar apati, rädsla eller idén av att ondskan inte har några gränser. När kommunikationsindustrin anser att goda nyheter inte säljer, och mänskliga tragedier och ondska lätt förvandlas till underhållning, finns det alltid en frestelse att våra samveten mattas av eller glider in i pessimism."

Påven vill alltså med sitt budskap bidra till en öppen och kreativ kommunikationsstil, som inte vill låta ondskan vara protagonist utan koncentrera sig på lösningar och inspirera till ansvar, enligt de goda nyheternas logik.

Goda nyheter

"Livet är inte bara en följd av händelser, livet är historia, som ska berättas, och den som berättar väljer vilken tolkning

Frans av Sales

att ge och vilka som är de mest relevanta uppgifterna." Påven förklarar hur verkligheten beror på hur vi ser på den, och genom vilka glasögon vi delger den. Byter vi glasögon ser verkligheten annorlunda ut. Vilka är då rätt glasögon?

För oss kristna, är evangeliet de bästa glasögonen skriver påven vidare. De goda nyheterna handlar inte om Kristus, de goda nyheterna är Kristus.

Denna goda nyhet - Jesus själv - är inte god eftersom den utesluter lidande, utan för att lidandet är en del av Jesus kärlek för hela mänskligheten. Vi är inte ensamma, han är med oss. I Kristus blir mörker och död en plats för mötet med ljus och liv. Hoppet föds, tillgängligt för alla, när livet möter misslyckandets bitterhet. Ett hopp som aldrig sviker.

"Sett i detta ljus, kan varje ny tragedi som inträffar i världshistorien också vara en händelse för goda nyheter, eftersom kärleken alltid hittar ett sätt att närma sig, och driva hjärtana till medlidande, ansiktena till beslutsamhet och händerna redo att bygga upp på nytt."

Tillit till Guds rikes frö

Jesus använde sig av liknelser för att ge sina lärjungar och folket de rätta glasögonen för att se och omfamna kärleken som dör och uppstår. Han jämför ofta Guds rike med ett frö som får sin livskraft när det faller till jorden och dör (jfr Mk 4: 1-34). Detta är ett effektivt sätt att låta bilderna, snarare än koncepten, kommunicera den paradoxala skönheten i det nya livet i Kristus, i vilket lidandet och korset inte förhindrar utan möjliggör Guds frälsningsplan; där svaghet visar sig vara starkare än någon mänsklig kraft; och

misslyckande kan vara upptakten till uppfyllandet av allt i kärlek.

Guds rike finns redan mitt ibland oss, som ett frö som lätt förbises, men som tyst slår rot. Genom den Helige Ande ser några att fröet gro, och de låter sig inte berövas på glädjen trots att ogräset alltid växer runt omkring.

Den Helige Andes horisont

Påven beskriver hur Kristus lyfter vår mänsklighet till himlen och varje man och kvinna kan ha frihet att nå dit genom Jesu blod, och vittna och kommunicera om en ny mänsklighet till jordens ändrar.

Avslutningsvis skriver påven att tilliten till Guds rike bör forma vårt sätt att kommunicera, och utföra vårt arbete med övertygelsen att det är möjligt att lyfta fram de goda nyheterna som finns i varje berättelse och i varje persons ansikte. De troende kan urskilja hur Gud är närvarande och verksam i varje ögonblick av våra liv och historia, och tålmodigt driver frälsningshistorien. Hopp är tråden som väver denna heliga historia, och dess vävare är ingen annan än den Helige Ande, Hjälparen.

"Hoppet är den mest ödmjuka dygden, gömd i livets veck, men det är hoppet som jäser degen. Vi vårdar hoppet genom att läsa evangeliet och vara ikoner av Guds kärlek i denna värld. Idag väcker den Helige Ande längtan efter Guds rike tack vare dem som hämtar inspiration i de goda nyheterna mitt bland de dramatiska händelserna i vår tid, de är som fyror i mörkret i denna värld, som belyser vägen till hoppets och tillitens stigar.

Vatikanradion

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4, Helsinki**. The study group is open to all those who are interested.

Please consult <http://www.studium.fi/calendar.html> for the dates of the next Catechisms.

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. **Antoine Lévy, OP**.

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

HENRI HERSTA
(Helsinki)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 2. maaliskuuta 2017 klo 18.00.
Tervetuloa!

TRIDENTIINISIÄ MESSUJA

Pyhän Henrikin katedraalissa

Sunnuntaina 5.3.2017 klo 13.00
(isä Anders Hamberg)

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiinisiä messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00.

A Tridentine Mass is celebrated again on March 5th in Saint Henry's Cathedral at 13.00. These Masses are celebrated in the Cathedral normally every first Sunday of a month at 13.00.

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

Artikkeleita

Kirkollinen elämä rakentuu

Kolmekymmentäluvulle tultaessa kirkollinen elämä alkoi jo muotoutua ja saada omia piirteitään. Suurin osa puolalaisista sotilaista perheineen oli lähtenyt maasta, seurakunta Helsingissä oli pieni ja köyhä. Venäläisiä emigrantteja oli tullut Suomeen vallankumouksen jälkimainingeissa, heidän joukossaan myös mm. de Godzinskyn perhe, joista Elisabeth myöhemmin oli todellinen Henrikin seurakunnan tukipylväs ja isä Guy de Barbierin uskollinen apulainen Emmaus-liikkeessä. Elisabethin veljen, George de Godzinskyn unohtumattomat sävelet ovat siivittäneet monta suomalaista elokuvaa. Voi huoletta sanoa, että niistä on tullut osa suomalaisten henkistä perintöä.

Toinen Henrikissä vaikuttanut henkilö oli Thais Grönfeldt, joka aloitti katolisen tiensä 1930-luvulla hollantilaisten sisarten koulussa. Kirkkoon hän liittyi 18-vuotiaana. Myös Thaisin isän nuorin veli George Ge näytteli tärkeää osaa nuoren tasavallan historiassa: hän oli Suomen Kansallisoopperan ensimmäinen ja arvostettu balettimestari.

Seurakuntien toimintaa avustettiin monin tavoin, mm. myyjäisillä. Helsingissä vuonna 1930 pidettyjen myyjäisten tuotto oli 11 000 markkaa, nykyrahassa 3807 euroa (v. 1915). Myös kulttuurielämä kukoisti. Helsingin seurakunnan orkesteri "Sancta Cecilia" piti 11.4.1931 perheiltaman Arbetets Vännen huoneistossa osoitteessa Hämeentie 3. Tervehdyspuheen sekä suomeksi että ruotsiksi piti maisteri Blomqvist, orkesteri esitti pari numeroa Leo Mihalovskyn johdolla ja neiti I. Hjerpe lauloi. Suomalaisia ja ruotsalaisia kansanlauluja esitti pieni naiskuoro kapellimestari Hans Aufrichtigin johdolla. Ohjelman toinen osa alkoi sekini orkesterin soitolla, minkä jälkeen neiti D. Klemetti kertoi kaksi tarinaa, ja ilta päättyi Aleksis Kiven näytelmään Kihlaus.

Katolinen yhdistys Fidelitas oli perustettu 1925, ja sen tarkoituksena oli yhdistää maassa asuvia katolilaisia, herättää rakkautta katolisiin asioihin, syventää katolista maailmankatsomusta ja yhteensuuluminen tunnetta kansallisuuseroista huolimatta. Yhdistys halusi lähinnä olla katolisten perheiden yhdistäjä. Se järjesti retkiä, esitelmää, illanviettoja ja huviretkiä. Mm. tanskalainen isä Schindler kävi puhumassa ja pitämässä esitelmää kirkon ykseydestä, apostolisesta successiosta, jesuiitoista. Hän ja sanoi vakuutuneensa siitä, että kristillistä yhteyttä on

Katolisen kirkon vaihteita itsenäisessä Suomessa

OSA 2

mahdoton kuvitella ilman Roomaa. Hänen mielestään muut ekumeeniset pyrkimykset koettivat vain saada aikaan keinoteokoista rauhaa ja olivat mahdottomia.

Vuonna 1933 Fidelitas-yhdistyksen vieraana oli kuvanveistäjä Johann Friedl, jonka käsialaa ovat Henrikin kirkon Marian ja Joosefin patsaat. Hän antoi yhdistykselle lahjaksi valokuvajäljennöksen Vanajan kirkon alttarikaapista, jonka restaurointityön hän oli juuri saanut loppuun. Kaappi oli ollut varsin surkeassa kunnossa, joitain osia oli puuttunut kokonaan. Ensimmäiseksi piti puhdistaa koko kaappi, joka oli sivelty paksulla öljyvärillä. Alkususäyksen kaapin restaurointiin antoi Seurasaaren museon perustaja tohtori Heikel, ja tuntematon lahjoittaja antoi varat sitä varten. Kaappi oli valmistettu Antwerpenissa, arvion mukaan vuosina 1520-25. Se oli tullut Suomeen sotasaaliina 30-vuotisesta sodasta.

Katolinen koulu

Hollantilaisten sisarten Pyhän Marian koulu esiintyi Suomen Kuvalehden artikkelissa vuonna 1934. Koulun juuret olivat jo 1800-luvulla, jolloin Henrikin seurakunta perustettiin. Vuonna 1924 hollantilaiset sisaret perustivat Pyhän

Marian koulun ja vuonna 1930 koulun yhteyteen lastentarhan. Koulu toimi ensin Edelfeltintiellä ja myöhemmin Engelinanaukiolla ja siirtyi sitten kirkon yhteyteen Puistikadulle v. 1959. Koulussa oli sekä oppilasasuntola että päiväoppilaita.

Muuan siellä asunut oli poikaviikari nimeltä Kosti Arnold Virtanen (kuvassa yllä). Hän oli syntynyt Turussa vuonna 1926, ja oli myöhemmin sisarten koulussa 30-luvulla. Hänen äitinsä työskenteli

laivassa, joka kulki Englantiin, Viroon ja Latviaan. Äidin mielestä oli parasta, että poika asui koulussa Helsingissä. Poika muistaa koulua lämmöllä: se oli turvallinen ja ystävällinen paikka, jossa oli hyvä ilmapiiri. Hänestä oli mukavaa olla siellä, oli ruokaa ja muita lapsia, joiden kanssa sai leikkiä koko ajan. Pojat keräsivät sikarivöitä, ja piispa Cobben ja sisaret antoivat niitä heille. Kosti on säilyttänyt niitä kauan.

Kosti Virtanen kävi koulua noin puolitoista vuotta Edelfeltintiellä. Luokat olivat samassa talossa. Tytöt ja pojat asuivat eri kerroksissa, mutta opiskelivat samassa luokassa. Hän muistaa erityisesti saksanopettajan, joka oli hyvin laiha nainen. Sisarista hän muistaa erityisesti suomalaisen sisar Sofian, jota sanottiin Sohvaksi ja Sassiksi. Sisar Angelina oli hyvin nuori ja "kauhean nätti", kiltti ja herttainen. Haukaksi sanottu sisar, ilmeisesti sisar Veronica, "piti meitä vähän kokenossa, me vähän pelkäsimme häntä. Oli pakko olla ankara, kun ei kukaan totellut. Hän oli aina aika totinen". Muita mieleen jääneitä ihmisiä olivat veli Erik, entinen merikapteeni, joka oli pappilassa ja hoiti puutarhaa. Hän oli mukava ja kiltti lapsille. Toinen oli italialainen pappi, joka oli kauhean kiva.

Artikkeleita

Koulun lapsilauma oli varsin kansainvälinen. Olivat tsekkiläiset veljekset Miroslov ja Vatslav, venäläinen Alexander. Oli myös saksalainen muita kookkaampi poika, Albert, ”ronski sälli”, vähän pirullinen. Hän lähti Saksaan kun sota alkoi ja liittyi kuulemma Hitlerjugendiin. Rolf Heyno oli Alexanderin lisäksi Kostin toinen hyvä ystävä, jonka kanssa yhteys säilyi myöhemmin hänen muututtuaan Kanadaan. Lisäksi koulussa oli pari poikaa, jotka eivät olleet katolilaisia. Kun he eivät totelleet, sisaret häätivät heitä: ”sinä lutterilainen paakana!”

Nukkumaanmeno-aika oli joskus hankala, kun pojat eivät halunneet mennä nukkumaan, vaan halusivat leikkiä tyynysotaa. Kerran he leikin tiimellyksessä eivät kuulleet, kun ovelle koputettiin, ja niin sai Haukka tyynyn vasten kasvojaan. Hän vain huusi ”menkää nukkumaan!”

Gulielmus Cobben, kirkkoherrasta piispaksi

Gulielmus Cobben syntyi Sittardissa, Hollannissa 29.6.1897 ja aloitti teologian opintonsa Bergen op Zoomissa, Pyhän Sydämen veljeskunnan seminaarissa. Oltuaan no-viisina Astenissa hän opiskeli Liesbosch-Princenhagenissa, missä hänet myös vihittiin papiksi huhtikuussa 1924. Syksyllä samana vuonna hän tuli Suomeen ja matkusti Terijoelle opiskelemaan suomea ja ruotsia Adolf Carlingin opastuksella. Terijoelta hänet siirrettiin seuraavana vuonna Viipuriin kirkkoherra Holtzerin apulaiseksi, ja sieltä hän siirtyi Turkuun sikäläisen seurakunnan ensimmäiseksi kirkkoherraksi.

Turussa hän oli hyvin pidetty paimen, joka ei jaellut käskyjä ja kieltoja ylhäältä päin, vaan tahtoi olla lähellä laumaansa myös arkielämässä. Hän vieraili heidän luonaan ja oli heidän sanojensa mukaan ”iloinen, välitön ja hyväntahtoinen”. Piispaksi tultuaan hän pyrki jatkamaan vierailujaan hiippakuntalaistensa luona ja kantoi heistä huolta paimenen tavoin.

Vuoden 1933 lopulla Suomeen kerrottiin, että eronneen piispa Buckxin seuraajaksi oli nimitetty Turun nuori kirkkoherra Gulielmus Cobben. Samassa yhteydessä ilmoitettiin, että Pyhä istuin oli asettanut Suomen Pyhän Sydämen

mutta poikien oli vaikea pysyä vakavana, kun heitä nauratti hassu tilanne.

Kosti oli mukana myös partiotoiminnassa. Isä Verburgh, lempinimeltään Purkki, veti partiokokouksia kerran viikossa. Hän oli pojista oikein kiva, he oppivat tekemään solmuja, sytyttämään nuotion, kävivät retkellä Westendin Stella Mariksessä ja osallistuivat paraatiin. Myös messussa käytiin pari kertaa viikossa. Kosti toimi messupalvelijana; hän muistaa erityisesti sen, että sai soittaa kelloja. Erään partiokokouksen jälkeen ja oltuaan myös messussa he kulkivat pitkin Tehtaankatua, ja pojat juoksivat sisarten edellä. Kun he pääsivät Eiran puistoon oikaistakseen sen läpi, he kuulivat yhtäkkiä kovan pamauksen. Mies oli räjäyttännyt päänsä dynamiitilla, se oli kamala näky. Sisaret veivät nopeasti pojat pois, kotiin, ei siitä keskusteltu.

veljeskunnan alaisuuteen, joten Suomi oli samassa asemassa kuin esim. Kongo Afrikassa. Cobben vihittiin piispaksi 19.3.1934, ei Suomessa kuten edeltäjänsä, vaan Pyhän Sydämen pappien seminaarikappelissa Bergen op Zoomissa. Käytyään vihkimyksensä jälkeen ensin Roomassa Cobben palasi Tukholman ja Turun kautta Helsinkiin, missä hänen virkaanasettajaisensa vietettiin 17.5.

Poislähtevä piispa Buckx evästi seuraajaansa: ”Rukoilen Jumalaa, jonka kädessä kansojen kohtalot lepäävät, siunamaan vapaata Suomea ja sen kansalaisia ja poistamaan kaiken, mikä voisi häiritä sen rauhaa ja estää sen hyvinvointia. Siunatkoon Jumala teitä jatkamaan sitä työtä, minkä minä olen hänen armonsa avulla aloittanut”.

Uuden piispan päivät olivat täynnä työtä. Vikaarikunta oli edelleen riittävä, pappeja oli vähän, Helsingin ja Turun seurakunnat ilman kirkkoherraa. Viipurin kirkkoherra Holtzeria ei voinut siirtää Turkuun ennen kuin Viipuriin saatiin suomenkielentaitoinen uusi pappi. Wilfrid von Christieronia Cobben ei halustaan huolimatta voinut nimittää Helsinkiin, sillä veljeskunta vastusti sitä ankarasti. 1930-luvun loppupuolella Suomeen kuitenkin saapui useita hollantilaisia Pyhän Sydämen pappeja.

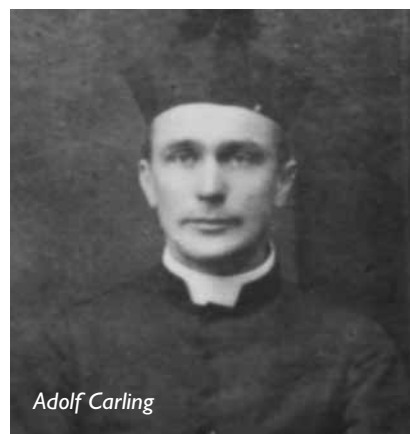
Piispantoimessaan Cobben matkusti ahkerasti myös ulkomailla. Hän kävi Sveitsissä 1936, vieraili samalla matkalla Tallinnassa tervehtimässä Viron apostolista administraattoria Edvard Profitlichia ja tutustui myös Tarttoon ja sen tuomiokirkkoon. Samana vuonna hän osallistui Pohjoismaiden piispojen kokoukseen pääsiäisen jälkeen Tukholmassa ja heinäkuussa Kööpenhaminassa, jossa päätettiin perustaa seminaari pappiskutsumuksen saaneita pohjoismaalaisia poikia varten. Seminaari aloittikin toimintansa 1937, mutta joutui lopettamaan rahapulnan vuoksi jo 1939.

Piispa Cobben matkusti kesäkuussa 1937 Kristus-kuninkaan kongressiin Poznaniin ja joulukuun lopulla Amerikkaan keräämään varoja köyhälle vikaa-

rikunnalle. Marraskuussa 1938 hän teki ensimmäisen ad limina-käyntinsä Roomaan, missä hän antoi ensimmäisen viisivuotisraporttinsa. Suomessa oli vuonna 1933 katolilaisia 1538, vuonna 1938 heitä oli 1759.

Sota-aika

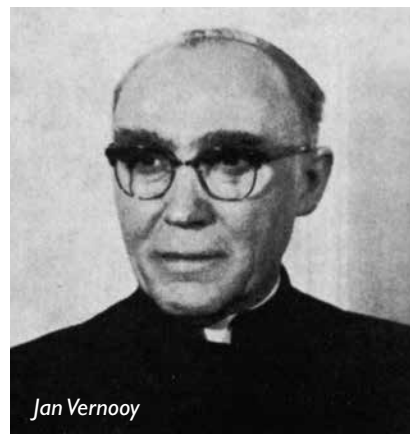
Toisen maailmansodan syttyminen syksyllä 1939 ja sitä edeltänyt sodan uhka ja kireä maailmanpoliittinen tilanne huolestuttivat Cobbenia suuresti. Hän tunsu vastuuta vikaarikunnastaan, sen papistosta, sisarista ja seurakunnista. Papit, veljet ja sisaret olivat ulkomaalaisia ja siten suomalaisia huonommassa asemassa. Lisäksi veljeskunnan johdolla ilmeisesti oli se käsitys, että Neuvostoliitto

Adolf Carling

Wilfrid von Christieron

Jan Vernooy

Leone Nespoli

nopeasti valloittaisi Suomen ja tällöin Suomessa alkaisi samanlainen katolilaisten vaino kuin Neuvostoliitossa. Johto halusi nopeasti omat alaisensa pois vaarallisesta Suomesta. Kukaan ei ilmeisesti ajatellut suomalaisia katolilaisia, jotka näin heitettäisiin susille ja jätettäisiin oman onnensa nojaan.

Pappeja lähetettiin kuitenkin Yhdysvaltoihin keräämään raha-apua, mutta kolmesta matkaan lähteneestä vain isä Deelen onnistui enää saamaan matkustusluvan kahden muun jäädessä Hollantiin. Myös Pyhän Sydämen sisarten pääluostarista tuli lokakuussa 1939 käsky, että sisarten oli palattava Hollantiin. Sisaret eivät tietenkään uskaltaneet tätä käskyä uhmata ja kun piispakin kehotti heitä lähtemään, vain sisar Sofia jäi maahan huolehtimaan sisarten talosta ja lastenkodista lapsineen. Myös Suomeen juuri ennen sotaa saapuneet amerikkalaiset sisaret pakenivat ensin Tukholman kautta Amsterdamiin, mutta palasivat kuitenkin jo kuukauden kuluttua Suomeen ja toimivat täällä rohkeasti ja ansiokkaasti koko sodan ajan.

Joulukuussa 1939 piispa Cobben kävi Tukholmassa ja onnistui sieltä käsin vierailemaan Riikassa keskustelemassa tilanteesta nuntiuksen kanssa. Kun paavi Pius XII sitten antoi radiosanomansa, jossa hän kehotti papistoa pysymään seurakunnissaan, myös Cobben palasi Suomeen. Pappien menettelyä olikin laajasti paheksuttu ja moitittu, mutta ilmeisesti piispa Cobben tässä vaikeassa ja pelottavassa tilanteessa yritti vain noudattaa saamiaan ohjeita. Paavin puheen jälkeen tilanne olikin selvä. Kirkkoherra Vernooy järjesti Hollannissa laajaa avustustoimintaa Suomen Punaisen Ristin hyväksi ja palasi Suomeen helmikuussa 1941. Myös isä Nespoli, joka oli lähtenyt kotimaahansa Italiaan, palasi Suomeen.

Jatkosota ja kohti rauhaa

Välirauhan ja jatkosodan aikana piispa Cobben hoiti virkaansa normaaliin tapaan. Suomen valtiolta arvosti piispa Cobbenia jopa niin paljon, että hänet pyydettiin puolueettomaksi tarkkailijaksi tarkastamaan Itä-Karjalan sotavankileirejä ja raportoimaan näkemästään eri tiedotusvälineille. Tästä ja Cobbenin myönteisistä lausunnoista, jotka koskivat sotavankien kohtelua, oli tietenkin seurauksena, että Neuvostoliitto syvästi paheksui Cobbenia ja propagandalähe-tyksissään uhkasi tätä mahdollisuudella tutustua Siperian vankileireihin – kunhan sota olisi päättynyt ja Neuvosto-Suomi syntynyt. Piispa Cobbenin onneksi näin ei käynyt vaan Suomi, toisin kuin neuvostovaltaan joutuneet Baltian ja Itä-Euroopan maat, säilyi itsenäisenä ja miehittämättömänä.

Vuonna 1947 piispa Cobbenin täyttäessä 50 vuotta hänelle esitettiin Suomen marsalkka Mannerheimin onnittelut ja samassa yhteydessä hänelle myönnettiin ”Pro benignitate humana” -kunniamerkki.

Tuula Luoma OP

Artikkeleita

Jatkoa sotaveteraaneihin

Iloksemme saimme palautetta tammi-kuun Fideksen sotaveteraanitekstistä.

Helsinkiläinen Tauno Bergholm muistutti aivan oikein: "Suomen katolisten joukosta löytynee varmaan myös entisiä sotilaspoikia ja pikkulottia." Bergholm itse liittyi sotilaspoikiin 1944, mutta kääntyi katolilaiseksi vasta vuonna 1959 Kanadassa. Hänelle on myönnetty Jatkosodan muistoristi.

Olavi Stephany taas kertoi, että hänen isänsä Yrjö Stephany sekä setänsä Viktor Stephany osallistuivat vapaaehtoisina jatkosotaan. Yrjö Stephany oli kaukopartiossa (osasto Kuismanen).

Evl. evp. Niilo Mohell kertoi mielenkiintoisia tietoja isästään ja tämän tiestä katoliseen kirkkoon:

"Isäni Tauno Verner Mohell syntyi v. 1896 luterilaiseen perheeseen. Hän vietti poika- ja nuoruusvuotensa Viipurissa. Kun Suomi julistautui itsenäiseksi, alkoi 1918 Viipurissakin esiintyä levottomuuksia. Isäni liittyi paikalliseen suojeluskuntaan. Osapuolten voimasuhteet olivat sillä hetkellä punaisten puolla. Niinpä hänen oli ylivoiman edessä poistuttava yöllä jo muiden lähteneiden jälkiä seuraten jätse Venäjänsaareen ja edelleen länteen, kunnes tavoittivat valkoisten joukkojen pääosan tältä rintaman osalta. Tämän jälkeen

Takaisin vallattu Viipuri 31.8.1941. Eversti Paasonen ilmoittaa kenraaliluutnantti Oeschille paraatiin järjestäytyneet JR5:n joukot.

suuntana ja tavoitteena oli Viipuri. Lopun me tiedämme. Suomen itsenäisyys oli turvattu."

Sodan jälkeen Tauno Mohell jatkoi suojeluskuntapalveluaan, oli mm. aluepäällikkönä Kymenlaakson alueella ja yleni luutnantiksi. Vuosina 1928-1929 järjestettiin Kadettikoulun toimeenpanema erityisupseerikurssi, jolle hän osallistui. Kurssi ei ollut kadettikurssi eivätkä oppilaat kadetteja tai heihin rinnastettavia, vaan Mohellin kaltaisia Vapaussodan

jälkeen puolustusvoimien palvelukseen jääneitä, jo upseereiksi ylenneitä sotilaita.

Niilo Mohell kertoo: "Milloin ja missä vaiheessa isäni oli tutustunut isä Adolf Carlingiin Viipurissa, ei ole tiedossani. Hän oli kuitenkin ilmeisesti Carlingin kehotuksesta hankkinut v. 1927 katolisen katekismuksen. Toisessa vaiheessa oli syntymiseni edesauttamassa kohti samaa päämäärää. Isäni palveli silloin kapteenina Tampereen rykmentissä (Lahdessa) 1938, jolloin huhtikuussa olin syntynyt.

Molempien vanhempieni allekirjoittamassa anomuksessa piispa Cobbenille he pyysivät, että minut kastettaisiin katolilaiseksi. Näin myös tapahtui. Isä Schoemaker oli sitten käynyt kastamassa minut ja sain nimeksi Niilo Henrik Hieronymus. Viimeksi mainittua nimeäni on myöhemmin minulle ihmetelty. Olen kuitenkin sen: 'Arvatkaa kumpaa isäni tarkoitti, kirkkoisää vai paroni von Münchhausenia?'"

"Uskon, että isälläni oli jo tuolloin päätetty, että hänestä tulisi katolilainen. Mikä pidätti? Jo aiemmin julkaistussa Fides-lehdessä saman aiheen osalta kerrottiin kääntymisestä katolilaiseksi heti armeijapalveluksen jälkeen. Isäni oli mukana molemmissa sodissa, sekä talvi- että jatkosodassa. Vuonna 1943 hänet vapautettiin, koska hän täytti 47 vuotta heinäkuussa. Mainittu ikä oli rintamapalveluksen loppu siihen aikaan. Rintamakelpoisuutta ei enää ollut tuon iän täytäneillä. Hänet kotiutettiin. Niinpä hän toteutti ilmeisen pyrkimyksensä kääntymä katolilaiseksi."

Mainittakoon vielä, että Fides-lehdessä 2010/10 julkaistiin Niilo Mohellin esitelmä "Karjalassa oli myös katolista elämää", jossa kerrotaan jonkin verran myös sotiin osallistuneista.

Katri Tenhunen

Polttohautaukselle selvät rajat

Uskonopin kongregatio julkaisi viime kesänä paavin hyväksymän ohjeiston *Ad resurgendum cum Christo* polttohautauksesta. Ohjeiston tarkoitus on tehdä selväksi, mitä kirkko ajattelee polttohautauksesta ja missä tapauksessa polttohautaus on ylipäänsä mahdollista katolisille kristityille. Ohjeisto täsmentää ohjeita, joita kirkko on noudattanut vuodesta 1963 alkaen. Silloin todettiin muun muassa, että "on uskollisesti pidettävä kiinni tavasta haudata kuolleiden uskovien ruumiit", tosin lisättiin, ettei tuhkaaminen "sinänsä ole kristillistä uskontoa vastaan". Enää ei kielletty sakramenteja ja hautajaisia niiltä, jotka olivat pyytäneet tuhkaamista, mikäli syynä tähän ei ollut halu "kristillisten dogmien kieltämiseen, erilaisiin lahkoihin kuulumisen tai viha katolista uskoa ja kirkkoa kohtaan".

Uudessa ohjeistossa otetaan huomioon, että tuhkaaminen on viime vuosikymmeninä yleistynyt suuresti. Riski väärinkäytöksiin on samalla myös lisääntynyt. Jotta ruumiin tuhkaaminen tapahtuisi kristillisen uskon mukaan ja arvokkaasti, kirkko opastaa uskovia seuraavalla tavalla:

- Kirkko suosittelee voimakkaasti, että kuolleiden ruumiit haudataan hautausmaihin tai muihin pyhiin paikkoihin.

Suomen toistaiseksi ainoa katolinen hautausmaa toimii Turussa. Lähiaikoina avattaneen toinen katolinen hautausmaa Malmin hautausmaan yhteyteen Helsingissä.

Uskovien ruumiiden hautaamisella kirkko vahvistaa uskonsa ruumiin ylösnousemukseen ja pyrkii osoittamaan suurta arvostusta ihmisruumista kohtaan. Lisäksi hautausmaahan hautaaminen kunnioittaa kasteessa Pyhän Hengen temppeliksi tullutta ruumista ja antaa perheenjäsenille ja muille mahdollisuuden rukoilla kuolleen puolesta ja muistella häntä.

- Tuhkaamiseen ei voi ryhtyä edes ter-

veydellisistä, taloudellisista tai sosiaalisista syistä vastoin kuolleen selvästi ilmaisemaa omaa tahtoa.

- Tuhkaaminen ei ole kristillisen opin vastaista, koska kuolleen ihmisen ruumiin tuhkaaminen ei vaikuta hänen sielunsa eikä estä Jumalaa kaikkivaltiuudessaan nostamasta kuolleen ruumista ylös uuteen elämään.

- Kirkko kuitenkin suosii perinteistä hautaamista, sillä se on tapa, joka par-

haiten kunnioittaa kuolleen ihmisen ruumista.

Tuhkaamista ei kuitenkaan voi tehdä miten tahansa. Kirkko tarjoaa siihen pastoraalisia ja liturgisia ohjeita, jotta ehdottomasti välttyttäisiin kaikilta skandaalin aiheilta ja uskonnollisen välinpitämättömyyden epäilyiltä.

- Tuhkattu ruumis on pantava lepoon johonkin kirkollisen auktoriteetin hyväksymään pyhään paikkaan, hautausmaalle tai kirkkoon tai muuhun tähän tarkoitukseen varattuun tilaan. Näin kuollutta ihmistä voidaan helposti muistaa ja hänen puolestaan rukoilla.

- Tuhkan säilyttäminen yksityiskodissa ei ole sallittua eikä tuhkan jakaminen useampaan säilytyspaikkaan.

- Tuhkaa ei saa levittää ilmaan, maahan, mereen tai millään muullakaan tavalla eikä sitä saa ottaa muistoksi.

Kongregaation ohjeen viimeinen kohta muistuttaa vielä, että jos tuhkaamista ja tuhkan levittämistä on nimenomaisesti pyydetty kristillisen uskon vastaisesti, kristillisiä hautajaisia ei saa järjestää.

KATT

Koko ohjeisto on luettavissa mm. Vatikaanin nettisivulla www.vatican.va > Congregazione > Dottrina della Fede > Documenti.

Artikkeleita

Malta – neljä syytä vieraillla

Vietin marraskuun 2016 Maltalla väitöskirjatyön parissa Utrecht-verkoston pienen apurahan ansiosta. Asuin koko kuukauden Rabatin seminaarin yhteydessä olevassa majatalossa, josta sain vinkin Maltalla asuvalta Arja Nukariselta, piisпамme sihteerin Aulin siskolta. Tiesitkö näitä neljää asiaa Maltasta?

Malta on idän ja lännen kohtauspaikka. Arabit valloittivat vuonna 870 aiemmin roomalaisten ja bysanttilaisten hallussa olleen Maltaan. Sittemmin kristityt valloittivat saaren takaisin, ja 1500-1700 se oli johanniittojen eli Maltan ritarien kotipaikka. Maltaan kieli on silti yhä Euroopan ainoa seemiläinen kieli, periaatteessa arabian murre, johon on sekoittunut vuosisatojen varrella paljon italiaa (sisiliaa) ja englantia. Malta on siltä arabimaailman ja Euroopan välillä.

Valletta, Maltan pääkaupunki, on Euroopan kulttuuripääkaupunki 2018. Vuonna 2016 Maltaan pääkaupungin Vallettan perustamisesta tuli kuluneeksi 450 vuotta. Valletta nimettiin Maltaan ritareiden suurmestarin Jean Parisot de la Valletten mukaan, jonka johdolla Maltaan ritarit eli johanniitat torjuivat paljon suuremman ottomaaniarmeijan

valloitusyrityksen vuonna 1565. Voiton jälkeen Valletta rakennettiin eurooppalaisten suurvaltojen kiitoslahjoilla. Upeiden historiallisten rakennusten ja merimaisemien Valletta on valittu Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2018, joten kannattaa harkita Maltaan-matkaa heti Suomi 100-juhlavuoden jälkeen.

Malta on perinteisesti ollut ja on edelleenkin yksi Euroopan katolisimmista maista. Pieni saarivaltio on täynnä upeita kirkkoja, ja vaikka kirkon-

vastaisuus ja sekularisaatio ovat edenneet kovaa vauhtia, melko hyvä prosentti kansasta (ehkä n. 30-40%) käy edelleen säännöllisesti messussa. Varsinkin keuhkoinen joka viikko jossain päin saarta on *festa*, jonkun suojeluspyhimyksen nimikköjuhla kulkueineen, oluineen ja iltatilituksineen. Näkemisen arvoisia paikkoja ovat ainakin Vallettan ja Mdinan katedraalit, Melliehan kansallispyhäkkö, San Pawl il-Baharin Paavalin haaksirikon kirkko sekä Mostan kirkko, jonka kupoli on yksi maailman suurimmista.

Maltalla on ikivanhoja temppelitä ja katakombeja. Maltalla on useita muinaisia temppelirakennuksia, jotka ovat vanhempia kuin Egyptin pyramidit ja Stonehenge, eikä kukaan oikein tiedä, ketkä ne ovat rakentaneet. Saaren keskellä sijainnut Melita, Maltaan ainoa antiikinajan kaupunki jaettiin arabiaikana Mdinaksi (arab. *medina* = kaupunki) ja Rabatiksi. Perimätiedon mukaan Paavali olisi Maltalla oleskellessaan asunut juuri Rabatissa, ja Rabatin Paavalin-kirkon alla oleva Paavalin luola onkin saaren kuuluisimmista kohteista. Lisäksi Rabatissa on pyhän Agathan katakombit sekä monia muita katakombeja.

Teksti ja kuvat Emil Anton

Paavin delegaatti Maltaan ritarikunnalle

Maltaan ritarikunnassa syntynyt kiista johti siihen, että Vatikaani perusti komission selvittämään ritarikunnan tilannetta. Paavi Franciscus on myös nimittänyt arkkipiispa Angelo Becciun delegaatiksi Maltaan ritarikuntaan.

Kiista syntyi, kun ritarikunnan avustustoiminnasta vastannut suurkansleri, saksalainen Albrecht von Boeselager erotettiin tehtävästään ja pidätettiin myös koko ritarikunnan jäsenyydestä. Perusteena oli se, että joissakin ritarikunnan avustuskomiteissa olisi jaettu kondomeja. Boeselager kiisti syytökset ja sanoi puuttuneensa asiaan heti kun se tuli hänen tietoonsa; hän vakuutti olevansa uskollinen kirkon opetukselle.

Ritarikunnan suurmestari Fra Matthew Festing oli kardinaali Burken, ritarikunnan suojelijan, läsnäollessa 6. joulukuuta ensin pyytännyt ja sitten käskenyt Boeselageria eroamaan, mihin tämä ei suostunut (vaikka ritarikunnan jäseniä sitoo kuuliaisuuslupaus), koska piti syytöksiä väärinä ja toimintaa ritarikunnan konstituution vastaisena. Boeselager erotettiin kaksi päivää myöhemmin. Lau-

Fra Matthew Festing ja paavi Franciscus kesällä 2016.

sunnossa 13. joulukuuta 2016 ritarikunta ilmoitti, että syynä olivat "vakavat ongelmat" ja että Boeselager olisi katkenyt niitä johdolta; lisäksi oli "häpeällistä", että tämä kuuliaisuuslupauksen antaneena

oli kieltäytynyt tottelemasta suurmestarin käskyä.

Vatikaanin valtiosihteerin Pietro Parolin lähetti paavin pyynnöstä ritarikunnan suurmestarille kaksi kirjettä 12. ja

21. joulukuuta, joissa korosti, että paavi Franciscus oli tapaamisessaan kardinaali Burken kanssa marraskuussa nimenomaan kehottanut olemaan erottamatta ketään ja ratkaisemaan kiistan rauhanomaisesti ritarikunnan sisällä.

22. joulukuuta Parolin perusti viisijäsenisen komission selvittämään Maltaan ritarikunnan tilannetta. 10. tammikuuta ritarikunta julkisti lausunnon, jonka mukaan komissiolla ei ole merkitystä, koska Maltaan ritarikunta on suvereeni, eikä ritarikunta siksi tee yhteistyötä sen kanssa. Lopulta paavi Franciscus pyysi 24.1. Matthew Festingin luokseen ja kehotti tätä eroamaan, jolloin Festing esitti eronpyyntönsä. Ero julkistettiin 25. tammikuuta. Boeselager palasi uudelleen ritarikunnan kansleriksi. Komissio tietyvästi totesi, että syytökset Boeselagerin vastuusta kondomiasiaassa olivat perusteettomia.

Maltaan ritarikunta on kansainvälisen lain mukaan suvereeni (sillä on mm. diplomaattisuhteet 106 maan kanssa), eli kyse on toisenlaisesta asiasta kuin Vatikaanin puuttumisesta vaikkapa jonkin sääntökunnan toimintaan. Ritarikunnassa on noin 13 500 jäsentä, noin 25 000 työntekijää ja 80 000 vapaaehtoista.

KATT/VIS/Catholic Herald/Vatican Insider

På svenska

”När du var yngre, omgjordade du dig själv och gick vart du ville; men när nu bliver gammal, skall du nödgas sträcka ut dina händer, och en annan skall omgjorda dig och föra dig vart du icke vill”. Joh. 21:18

Shusaku Endo (1923 – 1996) var kandidat för Nobelpriset i litteratur och en av vår tids främsta författare. Endos mest betydande verk är *Tystnaden*. Boken kom först ut under namnet ”Chinmoku” 1966 och översattes till svenska först 50 år senare år 2016.

Bokens berättelse är enkel. Två jesuitpräster och missionärer åker till Japan mitt under de värsta förföljelserna av kristna i landet på 1600-talet. Deras målsättning är att söka reda på en tidigare jesuitpräst som, enligt rykten, av sagt sig tron. Den ena av de två jesuiterna lider martyrdöden och den andra av säger sig tron. I boken beskrivs de politiska förhållandena i landet, i synnerhet i Nagasaki. Denna katolska stad bombades, som känt, av amerikanerna då kriget mot Japan redan i praktiken var vunnet. Atombomben dödade så gott som hela stadens befolkning.

Filmregissören Martin Scorsese

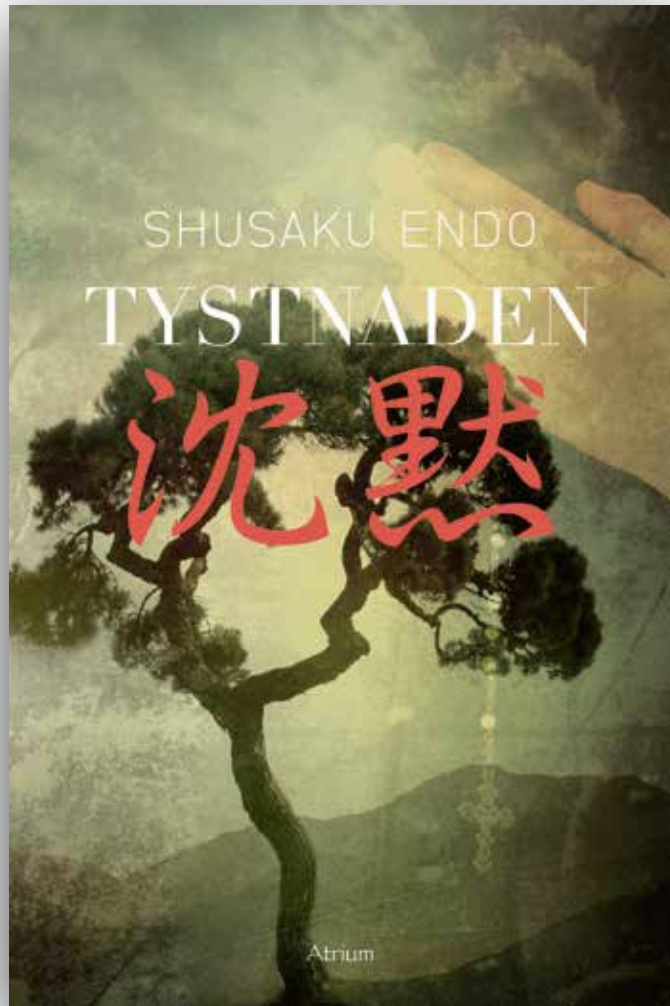
som skrev förordet till boken regisserade en film om berättelsen. Filmen visas i Finland under 2017. Jesuitpatern Fredrik Heiding, från Newmaninstitutet i Uppsala, var katolsk expert i översättningsarbetet.

Boken handlar om Guds tystnad under svåra förföljelser och sättet hur Gud sist och slutligen ändå talar till oss. Vi söker egna förklaringar, men Guds vägar är inte våra. Vi kan inte ens förutspå dem. Människan kan ifrågasätta sin tro. Vilket är förhållande mellan den öppna tron som vi upplever den i ett öppet samhälle och den interna tron som endast kan levas av individen själv – den interna tron? Om man inte längre kan fira sakramenten, alla kristna symboler tas bort av en, det är livsfarligt att ens yttra någonting om ens tro, hur kan man då leva ett kristet katolskt liv?

De japanska politiska ledarna på 1600-talet ville helt eliminera allt katolsk i landet. De ville att de katolska rötterna satta av den helige Xavier, dör så att den katolska grogrunden för tro helt försvinner från samhället. Tiotusentals japaner led martyrdöden på de mest grymma sätt. Jesuitpräster som verkade i landet torterades så att de skulle avfalla sin tro. Många led martyrdöden. Den helige Xaviers arbete måste gå om intet.

Bakgrunden till förföljelserna

är två stora synder. Den ena är det ekonomiska utnyttjandet av de japanska feodalherrarna av den huvudsakligen ka-

Tystnaden av Shusaku Endo

tolska lokala bondebefolkningen. Detta ledde till uppror var hela lokalbefolkningen på ca 40 000 personer dödades i ett massmord år 1638 föranrättat av den lokala shogunen. Den andra hade att göra med den politiska ledarens förhållande till sina katolska konkubiner. De ville inte godkänna sin situation pga. av sin tro. Detta ledde till den politiska ledarens hat mot allt katolskt i landet. De avrättade lades i massgravar med texten

”Så länge solen skall värma jorden, låt ingen kristen djärvas komma till Japan, och låt alla veta, att själva kungen av Spanien eller deras kristna gud eller allas store gud, skall, om han bryter mot denna befallning, umgälla detta med sitt hufvud”.

Förföljelserna fortsatte under flera årtionden och hade direkta konsekvenser för Japans förhållande till yttvärlden – Japan isolerade sig. 400 000 katoliker

”försvann”. Den årliga Fumie-traditionen infördes av Nagasakis guvernör 1629 och avskaffades först på 1880-talet. Denna korstrampningsceremoni utfördes varje år under fyra dagar då japanska tjänstemän gick från hus till hus då alla, även spädbarn, skulle trampa på kors och madonnafigurer av koppar. Ceremonin utfördes på offentliga platser. De som inte trampade på fumien antogs vara kristna och straffades.

De två jesuitprästerna som hemligt och olagligt åkte till Japan blev snabbt fasttagna och anhållna. En f.d. katolik förrådade dem för 300 silverpenningar. Den förrådade prästen hamnar ett antal gånger ta emot förrådarens bikt, fast han på nytt och på nytt förråder honom. Till slut lider den katolska förrådaren, en Judas-gestalt, martyrdöden. Också Judas kan förlåtas? I boken behandlar Endo det

”ärofulla martyrskapet”. Kan ett martyrskap egentligen vara ”ärofullt”. I boken framstår de katolska japanska martyrens död som ”smutsig, obehaglig och föga ärofull”. Hur kan de vara exempel på sann kristen och katolskt tro?

Det är den gamla jesuitpatern,

Ferreira, som redan av sagt sin tro, som leder den unga jesuitprästen Rodrigues till att även han avfaller sin tro: belöningen är samurai-status, hustru och japanskt namn. Vardera fruktar tortyren som bara leder till döden. Att avfalla sin tro är lättare, fast inte i längden. Vardera arbetar nu för staten och blottar katoliker vilka försöker hålla sin tro hemlig. Samtidigt försöker de upprätthålla sin verksamhet som präster. Så gott som alla som de kommer i kontakt med blir fast och får lida martyrdöden. Vardera har blivit dödens och förrådarens instrument, åtminstone på ytan.

Diskussionen mellan den gamla jesuitpatern Ferreira och den unga Rodrigues gäller missionsarbetet i Japan. Ferreira konstaterar att ”vår Gud (är) just som en sådan fjärl som fångats i ett spindelnät; bara den yttre gudsgestalten återstår, men den är redan i själva verket ett tomt skal”. Ord också för vår sekulariserade tid.

Den grundläggande frågan i boken

är ”varför Gud hela tiden tiger” när många gick martyrdöden till mötes eller av sade sig sin tro? Ferreira konstaterar att ”bönen lättar på inget sätt på lidandet” och ”förvisso skulle Kristus ha avfallit för deras skull”. ”Kristus skulle ha avfallit av kärlek, även om det skulle ha inneburit att han gav upp allt.” Kan vi/man av säga sig sin tro för att rädda andras liv? Jesuitprästen Rodrigues fortsatte i hemlighet att be och fira de heliga sakramenten. Han gav inte upp sin interna tro.

Endos bok förkastades först av många katolska församlingar i synnerhet i Europa. Småningom kom man, ledd av Vatikanen, till större förståelse om vad Endo ville säga. Det finns en betydande skillnad mellan den yttre religionen och ceremonierna och den inre tron. Det viktiga är den inre tron, att leva sin tro också under svåra och kanske omöjliga förhållanden och situationer. Gud hör oss alltid och vår uppgift i livet är att efterlikna Kristus i hans liv och lidande. Vi måste alltid kunna förlåta såsom jesuitpatern Rodrigues i bikt och senare i anden på nytt och på nytt förlät sin förrådare. Den kristna kärleken är aldrig fel. Boken är läsvärd och bör läsas med eftertanke.

Jan-Peter Paul

Källor

Endo S. (2016) *Tystnaden*, Atrium förlag, Umeå (351 sidor)
Nyström A. (1886) *Allmän kulturhistoria*, Looström & Komp., Stockholm (sid. 112–114)

Caritas

Caritas-kuulumisia ja keräys

Avoimet ovet Kuusitiellä 13.2.

Suomen Caritas ja Katekeettinen keskus löytyvät nyt saman katon alta Meilahdesta. Muuton kunniaksi järjestämme uudessa osoitteessa Kuusitiellä avointen ovien päivän maanantaina 13.2. klo 12-19. Suomen Caritaksen puheenjohtaja, piispa Teemu Sippo SCJ tulee siunaamaan yhteiset toimitilat klo 15.

Päivälle on myös luotu Facebook-tapahtumasivu. Linkki löytyy osoitteesta www.caritas.fi/ajankohtaista/avoimet-ovet-2017. Tarjolla on pientä purtavaa, sekä Caritaksen että Katekeettisen keskuksen tuotteita ostettavaksi sekä tietenkin hyvää seuraa ja asiaa. Uusi osoitteemme on Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Tervetuloa!

Suurkiitos myös vapaaehtoisille, jotka auttoivat muutossa Maneesikadulta Kuusitielle!

Intia paastokeräyksen kohdema

Suomen Caritaksen vuoden 2017 paastokeräyksen kohde on luomuviljelyhanke Intian Tamil Nadun osavaltiossa, jossa Sara Nevalainen ja Pertti Ylinen kävivät viime vuoden hankematallaan. Lisätietoja hankkeesta löytyy sivulta www.caritas.fi/paastokerays ja hankematkan blogia pääset lukemaan osoitteessa www.caritas.fi/intia-blogi-2016. Maaliskuun Fideksen tulee myös isompi juttu hankkeesta, jota Intiassa paastokeräysrahoilla tuetaan.

Caritaksen keräystili on Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04 ja paastokeräyksen viite on 2257.

Caritas tukee kotimaan vähävaraisia

Suomen Caritaksen hallitus on päättänyt, että kotimaan karitatiivista työtä tuetaan avamalla keräystili, jotta vähävaraisia perheiden ja aikuisten majoitusta Stella Mariksessä voitaisiin tukea. Stelliksen retreit ja hengellinen toiminta on tarkoitettu koko hiippakunnalle. Jotta myös vähävaraisilla olisi mahdollisuus käyttää Stelliksen palveluja hyväkseen ilman, että hiippakunnan talous rasittuu, tarvitaan tällaista järjestelyä, joka antaa varakkaammille ihmisille mahdollisuuden tukea velijään ja sisariaan Kristuksessa.

Caritaksen keräystili on Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04 ja Stella Mariksen tukitilin viite on 2325.

Tule jäseneksi!

Olethan jo Suomen Caritaksen jäsen? Ellet ole, asia on helppo korjata. Suuntaa osoitteeseen www.caritas.fi/jaseneksi ja täytä lomakkeen tiedot. Caritaksen jäsenmaksu on 20 €/vuosi ja se maksetaan Caritaksen tilille FI73 8000 1270 1545 04 viittellä 2215.

Suomen Caritaksen uudet yhteystiedot

Suomen Caritaksen uusi osoite on siis Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Vanha lankapuhelinnumero ei enää toimi, järjestökoordinaattorimme Adriana Saarialho tavoitavat nyt toimistosta kännykkänumerosta 0400-911874, mutta parhaiten hänet tavoittaa s-postitse osoitteesta caritas@caritas.fi. Muistathan, että Caritaksen aukioloajat vaihtelevat, eli kannattaa sopia aika – tai tulla avoimien ovien päivänä 13.2! – etukäteen. Yhteystiedot löytyvät myös netistä: www.caritas.fi. Facebookissa löydät meidät osoitteesta [facebook.com/CaritasFinland](https://www.facebook.com/CaritasFinland) ja Twitteristä osoitteesta twitter.com/CaritasFinland.

CaritasFinland. Suomen Caritaksen keräyslupa: POL-2015-1542 (18.6.2015-14.4.2017)

Caritas-nytt

Öppet hus på Granvägen 13.2

Caritas Finland och Kateketiska centret finns nu under samma tak i Mejlans. För att fira flytten har vi öppet hus kl. 12-19 måndagen den 13 februari. Caritas Finlands ordförande, biskop Teemu Sippo SCJ välsignar vår nya byrå kl. 15. Vill du tala svenska så är vår informator Sara Torvalds på plats från cirka kl. 14.

Ett Facebook-evenemang har skapats för dagen och länken till det hittar du på www.caritas.fi/aktuellt/oppet-hus-2017. Vi bjuder på något smått och du har möjlighet att köpa både Caritas' och Kateketiska centrets produkter – och så bjuder vi på gott sällskap och den goda saken, förstås. Vår nya adress är Granvägen 6, 00270 Helsingfors. Välkommen att

bekanta dig med Caritas Finlands och Kateketiska centrets arbete!

Ett stort tack till de volontärer som hjälpte till med flytten från Manegegatan till Granvägen!

Kvinnor i Indien mål för fasteinsamlingen

Målet för Caritas Finlands fasteinsamling 2017 är ett ekodlingsprojekt i den indiska delstaten Tamil Nadu, där Sara Nevalainen och Pertti Ylinen var på projektresa för UM förra året. Mer information om projektet finns på webben på www.caritas.fi/fastan (och på finska kan man också bekant sig med resebloggen från förra året www.caritas.fi/intia-blogi-2016). I marsnumret av Fides publiceras också en större artikel om projektet som vi stöder med pengarna från fasteinsamlingen.

Caritas' insamlingskonto är Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04 och referensnumret för fasteinsamlingen är 2257.

Caritas Finlands nya kontaktuppgifter

Caritas Finlands nya adress är alltså Granvägen 6, 00270 Helsingfors. Det gamla telefonnumret till byrån fungerar inte längre, utan du når nu vår organisationskoordinator Adriana Saarialho på numret 0400-911874. Bäst nås hon per e-post på caritas@caritas.fi. Du minns väl att våra öppettider varierar, så kom gärna överens på förhand om du är på väg till byrån – eller kom och hälsa på när vi har öppet hus 13.2! Kontaktuppgifterna finns också på webben på www.caritas.fi/svenska. På Facebook finns vi på [facebook.com/CaritasFinland](https://www.facebook.com/CaritasFinland) och på Twitter på twitter.com/CaritasFinland.

Caritas Finlands insamlingsstillstånd: POL-2015-1542 (18.6.2015-14.4.2017)

Caritas News

Open house at Kuusitie on February 13

Caritas Finland and the Catechetical Centre of the Catholic Diocese of Helsinki are now housed under the same roof in the Helsinki district of Meilahti. To celebrate our new location we are hosting an Open House event on Monday, February 13, from 12 noon until 7 p.m. The President of Caritas Finland, His Excellency the Bishop of Helsinki Teemu Sippo SCJ will bless the premises at 3 p.m.

There is a Facebook Event page for the day, you will find the link on our website at <http://www.caritas.fi/news/open-house-2017>. Come to have a small bite of something, have a look at the products for sale – both Caritas Finland's and the Catechetical Centre's – and enjoy the good company! Our new address is Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Welcome!

We would also like to thank the volunteers who helped us move everything from Maneesikatu to Kuusitie!

Lenten Action for Women in India

Caritas Finland's Lenten Collection 2017 is in aid of a project which teaches ecological farming to women in Tamil Nadu in India. Caritas volunteers Sara Nevalainen and Pertti Ylinen visited the area last year on a project planning trip. More information about the project is available on www.caritas.fi/lent (in Finnish, you can also read last year's India blog at www.caritas.fi/intia-blogi-2016). In the March issue of Fides there will be an article presenting the project that our Lenten Collection supports.

The Caritas collection account is Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04 and the Lenten Action reference number is 2257.

Caritas Finland's new contact details

Caritas Finland's new address is Kuusitie 6, 00270 Helsinki. The old phone number no longer works, so you can reach our Organisation Coordinator Adriana Saarialho at the office on her mobile on 0400-911874, but the best way is to get in touch is to send an e-mail to caritas@caritas.fi. Please remember that our opening hours vary, so book an appointment – or come see us on February 13 when it's Open House! You'll also find our contact details online at www.caritas.fi/english. Find us on Facebook at [facebook.com/CaritasFinland](https://www.facebook.com/CaritasFinland) and on Twitter at twitter.com/CaritasFinland.

Caritas Finland's Collection Permit: POL-2015-1542 (June 18, 2015 - April 14, 2017)

Nuorille

Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Jeesus ennustaa Pietarin luopumisen

Luuk. 22:31-34

”Simon, Simon! Saatana on saanut luvan seuloa teitä niin kuin viljaa.

Mutta minä olen rukoillut puolestasi, ettei uskosi sammuisi. Ja kun olet palannut takaisin, vahvasta veljiäsi.”

Pietari sanoi hänelle: ”Herra, sinun kanssasi minä olen valmis menemään vaikka vankilaan tai kuolemaankin.”

Mutta Jeesus vastasi: ”Minä sanon sinulle, Pietari: ennen kuin kukko tänään laulaa, sinä olet kolmesti kieltänyt tuntevasi minut.”

Kommentti

Pietari on tietoinen, että hän on Jeesuksen valitsemana ensimmäisenä apostolina kallio, jolle Herra rakentaa kirkkonsa. Kuitenkin Jeesus varoittaa häntä tulevasta kiusauksesta ja heikkoudesta. Kahdesti Jeesus nimittää häntä Simoniksi

korostaen varoituksen henkilökohtaista luonnetta. Jeesus tietää, että Pietari on heikko, kuten minä, kuten kaikki ihmiset. Siitä huolimatta Herra on valinnut hänet kallioksi ja taivasten valtakunnan avaimen kantajaksi. Ehkä tämä heikkous onkin tärkeä asia, jotta tulisi selvästi

esiin, että ainoastaan Herralta tulee tarvittava voima kestää ja kulkea eteenpäin. Yksin, omin voimin en pysty tekemään mitään. Olen täysin Jumalasta riippuvainen.

Jeesus vahvistaa Pietaria sanoen, että hän itse on rukoillut hänen puolestaan.

Herra ei estä kiusauksia tulemasta eikä heikkouksia näkymästä. Jeesus rukouli, jotta Pietarin usko vahvistaisi tämän veljiä eli kaikki kristittyjä. Suuri ja tärkeä tehtävä. Se on mahdollista nimenomaan siksi, että Jeesus rukoilee erityisesti Pietarin puolesta.

Pietari puhuu rakastuneena ihmisenä: Herra, epäilemättä olen sinun kanssasi loppuun asti. Minäkin sanon Jeesukselle usein, että tietysti olen aina uskollinen hänelle. Mutta kuten Pietari, niin myös minä olen heikko ja syntiä tehdessäni kiellän Jeesuksen.

Tästä kohdasta voimme oppia sen, että ennemmin kuin täydellinen, synnitön elämä Herralle on tärkeää rakastunut sydän, joka joskus tai usein pyytää anteeksiantoa täynnä katumusta tullen näin takaisin Jumalan rakkauteen.

isä Raimo Goyarrola

LUKIJOILTA: I fotspåren från Nasaret – Charles de Foucauld

IFides nr 1/2017 skrev Jan-Peter Paul om boken som Jesu lillasyster Annie hade skrivit. Boken publicerades i december 2016 då det blev 100 år från den salige broder Charles död.

Ett hjärtligt tack till honom. Jag skulle ändå vilja korrigerera eller tillägga några synpunkter som kan hjälpa till att bättre förstå vår klosterordens liv.

Fr.o.m. 1953 har vår kommunitet – Jesu Små Systrar – varit verksam på flera olika orter i Finland, sedan år 1957 i Tammerfors, där vi bor fortfarande. Från texten kunde man få den uppfattningen att det finns endast en syster, men lillasyster Margareta bor också här. För över 40 år sedan flyttade hon hit efter att ha bott åtta år i Sverige och två år i Norge. Vår liten kommunitet tillhör en större helhet. Fr.o.m. mars 2016 utgör Finland, Sverige, Danmark samt Holland, Belgien och Schweiz en region med sex länder. Re-

gionen har en ansvarssystem; för tillfället den belgiska lillasyster Colette-Emmanuelle som bor i Bryssel. Hon har tre rådgivarsystrar. Enligt subsidiaritetsprincipen är de ansvariga för regionens kommuniteter och liv. I Rom däremot bor den italienska lillasyster Maria-Chiara som är ansvarssystem över hela vår systerorden. Hon har sen igen fem rådgivarsystrar.

Varje sjätte år väljer klosterordens kapitelmöte en ansvarssystem och hennes rådgivare. Den 8 september 2017 börjar nästa kapitel som vi just för tillfället förbereder oss till.

Broder Charles liv har inspirerat otaligt flera andra orden och grupper än vi Jesu Små Systrar. Vi är numera lite över 1000 systrar i 60 olika länder. Det finns broder, präster, lekmän, familjer och många andra överallt i världen vars livsena läromästare är broder Charles.

Jesu lillasyster Leila

Perhepsykoterapeutin palsta

Pikkulasten rukouksesta III

Suomessa lapset aloittavat päiväkodissa tai perhepäivähoidossa aikaisintaan noin vuoden ikäisenä, ja kolmevuotiaat lapset ovat lähes kaikki päivähoitossa. Heille avautuu uusi maailma, uudet ihmissuhteet niin aikuisten kuin samanikäistenkin kanssa. Tulee myös uusia kokemuksia, sekä hyviä että ikäviä. Hyviin kokemuksiin lukeutuvat uudet leikit, pelit, kaverit, kirjat, laulut, juhlat. Ikäviin kokemuksiin kuuluu se, että on ikävä äitiä tai isää, ryhmässä esiintyy kateutta, kiusaamista ja tappelua. Vanhemmat taas ovat jälleen työelämässä tai opiskelemassa, ja kiire painaa. Koko perheen elämä on tarkkaan aikataulutettu, ja pienikin ongelma voi kaataa systeemit: korvatulehdus, auton vika, kiukkukohtaus silloin kun pitäisi pukea päällä haalarit, ja lapsi panee ankarasti hanttiin. Entistä tärkeämmäksi nousee päivittäisen rukoushetken merkitys. Se on rauhoittumisen hetki. Se on pysähtymisen hetki kaiken sen äärellä, mikä juuri nyt on ajankohtaista, ja sen tuomista Jumalan eteen. Tutut rutiinit, istuminen lattialle, ristin ja Neitsyt Marian kuvan eteen, kynttilän sytyttäminen, ristinmerkin tekeminen, laulun laulaminen, palauttavat turvallisuuden tunteen ja rauhan, jota kiire on ehkä horjuttanut. On aika kiittää Jumalaa kaikesta, mitä päivällä on koettu: saatiinkin nopeasti lääkäriaika, autoon tulleen vian korjaus ei ollutkaan hirveän kallis, aurinko paistoi ja päiväkodissa oli hyvät leikit, töissä

joku tuli auttamaan yhdessä vaikeassa jutussa, puoliso oli käynyt kaupassa. On aika pyytää anteeksi Jumalalta ja toisiltaan, kun meni hermot aamulla, kun ei tajunnut kiittää, kun on ollut kärsimätön. On aika rukoilla niiden puolesta, jotka näkevät nälkää tai ovat sodassa, päiväkodin kaverin puolesta, joka kutsui syntäreihin, sen puolesta, joka kiusaa muita, koska hänellä on varmasti aika paha olo. Pienten lasten perheessä sattuu ja tapahtuu. Neitsyt Maria kuuntelee mielellään, sekä pienten että isojen rukouksia, ja hänen sydämeensä on hyvää jättää huolet. Ensi kerralla jatketaan siitä, kun lapset menevät kouluun ja perheessä on alasteella olevia lapsia.

Florence Schmitt

KARNEVAALIT TULEVAT – oletko valmis?

**Lauantaina 25.2. klo 18.30 jälkeen
Pyhän Henrikin seurakuntasalissa.
Bändi soittaa ja laulu raikaa, on ruokaa ja juomaa,
mukavaa oloa, kilpailu, arpajaiset.
Kaikki tämä 25 euroa + arvat + kolikkoja kilpailuun.
Lippuja myyvät Rita Kaira p. 040 767 9157 ja
Marja-Leena Rautakorpi p. 045-3199509.**

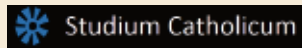
Pyhän Henrikin yhdistys ry.

Ilmoitukset

Autuaan Hemmingin seura (Youth Group) spring 2017 programme

- 23.2. The meaning of work in Christian life
Työn merkitys kristillisessä elämässä
- 12.3. From the World Youth Day-Increasing the role of the youth in the Church
Kansainvälisestä nuortenpäivästä: nuorison roolin kasvattaminen Kirkon sisällä
- 28-30.4. Joining the youth camp weekend in Stella Maris
Mukaan viikonlopun nuorisoleirille Stella Marikseen
- 18.5. Why be a Lay Dominican?
Miksi ryhtyä maallikkodominikaaniksi?

Studium Catholicum, Ritarikatu 3 A, 00170 Helsinki

Paastonajan retretti

Hiljaisuuden päivä ennen pääsiäistä
isä Ryszard Misin SCJ johdolla
Pyhän Marian kirkossa
lauantaina 11.3.2017
klo 10.30 – 15.30

Ilmoittautumiset
maria@katolinen.fi
puh. (09) 2411633

The Spring 2017

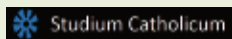
open programme of the Welcoming Team:
For new and old members of the Catholic
Church and everyone else interested!

Presentations (in English and Finnish) on
different themes once a month on a Sunday
at the Studium Catholicum (see our website
for more information)

The schedule for the spring gatherings
(subject to change):

- 26.2. How is our church financed?
12.3. From the World Youth Day
– Increasing the role of the youth
in the church
11.6. Picnic -Church music Saint

Järjestäjänä Tervetuloitiimi
Organised by the Welcoming Team
Ritarikatu 3 A, 00170 Helsinki

STELLA MARIS

Retreat – Coming!

Retreat with **Fr Joseph Vadakkal**
of the Missionary Congregation
of the Blessed Sacrament.
Stella Maris Friday 21.7.2, 9 am. –
Sunday 23.7. after lunch
Costs: 100 e, students: 50 e
(For arrival Thursday eve, 20.7.2:
120 e, students: 60 e)
Registration email:
stellamaris@katolinen.fi,
phonenumber: 050-305504

More information in next Fides!

Retretti – Tulossa!

Retretti jonka johtaa
isä Joseph Vadakkal Siunatun
Sakramentin Lähetysääntökunnasta.
Stella Maris, perjantai 21.7. klo 9 –
sunnuntai 23.7. lounaan jälkeen.
Osallistuminen: 100 e, opiskelijat 50 e
(Saapuminen torstai-iltana 20.7.:
120 e, opiskelijat: 60 e)
Rekisteröityminen email:
stellamaris@katolinen.fi,
puhelin: 050-305504

Lisätietoja seuravassa Fideksessä!

Stella Maris

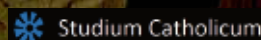
Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi
puh. 050 3055304
sähköposti stellamaris@katolinen.fi
www.stellamaris.today
Säästöpankki: FI55 4006 2220 0136 11

3-Day Lenten Retreat Back to the house of the Father March 31st – April 2nd at the Studium Catholicum

with Fr. Marie-Augustin Lhb, OP

Friday, March 31st at 17.30 -21.00
Saturday, April 1st at 11.00 -17.30
Sunday, April 2nd at 12.30 -15.30

Places are limited. The fee is 25 eur.
The deadline for registration and payment is
March 17th. Please pay to Studium Catholicum
Nordea FI40 2001 2001 0002 01 and inform
lucia.indren@studium.fi or 040 414 5861

Ritarikatu 3 A, 00170 Helsinki. www.studium.fi

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja
muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for wed-
dings, funerals and other occasions.
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

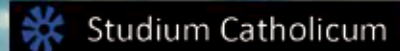
Suomen Caritas ry Caritas Finland rf

Suomen Caritaksen uusi toimisto sijaitsee
Meilahdessa Kuusitiellä, hiippakunnan tiloissa
jossa toimii myös Katekeettinen keskus.

Caritaksen aukioaloajat vaihtelevat, joten sovithan vierailuajan
etukäteen. Vanha lanknumero ei ole enää käytössä.

Uusi osoite: Kuusitie 6, 00270 Helsinki
Puh/tfn/ph 0400 911874 • E-mail caritas@caritas.fi

www.caritas.fi

Academicum Catholicumin ohjelma Studium Catholicumissa 2017 Academicum Catholicums program på Studium Catholicum våren 2017

Kaikkille avoimet luennot pidetään osoitteessa
Ritarikatu 3A (3. krs). Luentojen jälkeen on
kahvitarjoilu. Tervetuloa!
*Föreläsningarna, som är öppna för alla,
hålls på Riddaregatan 3A (3. vån). Efter
föreläsningarna bjuds det på kaffe. Välkomna!*

To 16.2.
19.00 Prof. Jaakko Frösén:
Petran hillityneistä papyruksista

Yhdistykset & yhteisöt (jatkoa sivulta 19)

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö:
Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686,
sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com.
Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Maria-klubi

kokoontuu Pyhän Marian kirkolla aina kuu-
kauden 1. keskiviikkona. Ensin on messu tai
ruusukkorokous kirkossa ja sitten kahvitus ja
ohjelmaa srk-salissa. Tervetuloa!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seura-
kuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen
noin klo 19. • Legion of Mary meets every Fri-
day at St. Mary's parish hall after the Mass and
adoration, ca. at 19:00.

Seniorit

Tiistaina 21. helmikuuta messu Pyhän Henri-
kin katedraalissa kello 14.00 ja sen jälkeen kah-
vitilaisuus seurakuntasalissa. Tervetuloa!

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Postitusosoite
Rastaspuitontie 3 M 106, 02620 Espoo • Ko-
tisivu sites.google.com/site/suomensamaritas
Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16 •
Puheenjohtaja Jan Krook, gsm 041-5067808,
E-mail jan.krook@gmail.com. Sihteeri Miira
Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.ma-
kela@welho.com.

Teresa ry

Teresa-yhdistyksen kevät: 14.2. Emil Anton
(TM, FM) kertoo Rooman ja Suomen katoli-
suudesta sekä uudesta kirjastaan Katolisempi
kuin luulit. • 21.3. Vuosikokous ja vaalikokous
• 4.4. Irene Hellströmin ja Outi Kecskemétin
aiheena on Autuas Hemming. • 9.5. Kirkko-
historian dosentti ja Vartija-lehden päätoimit-
taja Mikko Ketola kertoo sodan jälkeisestä ka-
tolisuudesta Suomessa. Ketola pitää aiheesta
yliopistolla 13.3. alkavan luentosarjan. • Tere-
sa-illat pidetään Pyhän Marian kirkon (Män-
tytie 2) seurakuntasalissa tiistaisin aina klo
18 alkavan iltamessun jälkeen, noin klo 18.30.
• Ota yhteyttä: Pirjo Uronen, puheenjohta-
ja, p. 050 3750318, pirjo.uronen@luukku.com,
Marja Kuparinen, sihteeri, p. 040 5819211,
marja.t.kuparinen@gmail.com.

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki 09 628 398

Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

**Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni
sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline).**

Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin
huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden
toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 10.2.–12.3.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiäika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe, su 17.30 sekä sopimuksen mukaan.

- Sat. 17.40 *Vespers*, 18.00 *Mass in Finnish*. Sun. 9.30 *Mass in English*, 11.00 *High Mass in Finnish*, 12.30 *Mass in other languages*, *Family Mass* or 13.00 *Gregorian Mass*, 18.00 *Mass in Finnish*. Mon., Wed., Fri. 18.00 *Mass in Finnish*, Tues. and Thurs. 7.30 *Mass in Finnish*. Wed. 17.30 *Rosary*, Fri. 17.30 *Adoration*. Wed., Sat. 19.30 *Liturgy of the Neocatechumenal Way*. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri., Sun. 17.30 and by appointment. Masses also in other cities.

- 11.2. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 12.2. su kirkkovouden 6. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 10.30-13.00 lastenkerho, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
- 13.2. ma 18.00 kirjallisuuspiiri seurakuntatalissa
- 14.2. ti 19.00 katekeesi aikuisille, 19.00 avioliittokurssi seurakuntatalissa
- 16.2. to 18.00 elokuvakerho seurakuntatalissa, 19.00 katekeesi aikuisille
- 18.2. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 19.2. su kirkkovouden 7. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 14.00 messu portugaliksi, 18.00 iltamessu
- 20.2. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
- 21.2. ti 14.00 seniorit, 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille, 19.00 avioliittokurssi seurakuntatalissa
- 23.2. to 18.00 lectio divina, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 25.2. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu, 19.00 karnevaalit seurakuntatalissa
- 26.2. su kirkkovouden 8. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 16.00 ukrainalainen liturgia, 18.00 iltamessu
- 27.2. ma 18.30 jatkokurssi seurakuntatalissa
- 28.2. ti 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 1.3. ke tuhkakeskiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 16.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 messu
- 2.3. to 18.00 urkukonsertti kirkossa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 4.3. la 10.00-12.45 ensikommunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 5.3. su paaston 1. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
- 6.3. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
- 7.3. ti 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 9.3. to 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 11.3. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 12.3. su paaston 2. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 10.30-13.00 lastenkerho, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

DIASPORA

- Porvoo** (ort. kirkko, Tattarinmalmi): su klo 15.00: 19.2., 19.3., 16.4., 21.5.
- Tapanila** (Veljestentie 6, Helsinki): klo 11.15: su 12.2., su 26.2., su 12.3., su 26.3., su 2.4., pe 14.4. Huom.! klo 15.00, su 16.4. Huom.! klo 16.00, su 23.4., su 7.5., su 21.5.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- La 9.30 (tai 11.00) messu suomeksi (katso aika ohjelmasta), 16.00 katekeesi aikuisille, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous (paastonaikana ristintie), 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnamilainen, 4. su perhemessu, 5. su saksa), 14.00 messu tagalogiksi (2. ja 4. sunnuntai), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi, ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu, ti 17.30 ruusukkorukous. Rippiilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 16.45-17.05, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-pe 10.00-14.00..
- Sat. 9.30 (or 11.00) *Mass in Finnish* (see schedule below), 16.00 *Catechesis for Adults*, 18.00 *Mass in Finnish*. Sun. 9.30 *Rosary in Finnish* (During Lent Stations of the Cross), 10.00 *High Mass in Finnish*, 11.30 *Mass* (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. German), 14.00 *Mass in Tagalog* (2nd and 4th Sun.), 16.00 *Mass in Polish*, 17.30 *Rosary in English*, 18.00 *Mass in English*. Mon., Wed., Fri. 7.30 *Lauds*, 8.00 *Mass in Finnish*, Mon., Tues., Wed., Thurs. Fri. 17.15-17.50 *Adoration*, 18.00 *Mass in Finnish*, Tues. 17.30 *Rosary in Finnish*. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 16.45-17.05, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Mon.-Fri. 10.00-14.00.

- 11.2. la 9.30 messu suomeksi, 10.00-14.00 opetus vahvistuksen sakramenttia varten Englantilaisessa koulussa, 16.00 katekeesi aikuisille, 18.00 messu suomeksi
- 12.2. su kirkkovouden 6. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 13.2. ma 11.00 messu suomeksi, 17.15 adoraatio, 18.00 messu suomeksi, 18.40 Neitsyt Marian rukouspiiri
- 19.2. su kirkkovouden 7. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 13.00 kaldealainen liturgia, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 26.2. su kirkkovouden 8. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 1.3. tuhakeskiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 8.00 messu suomeksi, 14.00 messu suomeksi ja Maria-klubi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 messu suomeksi
- 4.3. la 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 5.3. su paaston 1. sunnuntai: 9.30 ristintie, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ristintie englanniksi/Stations of the Cross, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 11.3. la 9.30 messu suomeksi, 10.30-15.30 paastonajan retretti isä Ryszard Misin johdolla, 18.00 messu suomeksi
- 12.3. paaston 2. sunnuntai: 9.30 ristintie, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu

- puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ristintie englanniksi/Stations of the Cross, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

- Espoo** (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): klo 16.00: su 5.3., la 1.4., su 7.5.
- Hyvinkää** (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): la klo 16.00: 25.3., 29.4., 20.5.
- Karjaa** (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): la klo 14.00: 18.2., 18.3., 8.4., 13.5.

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippiilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 *Mass in Latin*, Swedish or Finnish, 10.00 *Rosary*, 10.30 *High Mass in Finnish*, 1st Sunday of each month: 12.30 *Mass in Polish*, 2nd Sunday of each month: 12.30 *Mass in Vietnamese*, 18.00 *Mass in English*. Wed., Fri., Sat. 7.30 *Mass in Finnish*, Tues., Thurs. 18.00 *Mass in Finnish*. Thurs. 17.30 *Adoration*. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 10.2. pe 18.00 messu Porissa
- 11.2. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
- 12.2. su kirkkovouden 6. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 14.2. ti 18.45 teologinen opintopiiri
- 18.2. la 10.00 messu Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
- 19.2. su kirkkovouden 7. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 21.2. ti 18.45 informaatiokurssi
- 26.2. su kirkkovouden 8. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 1.3. ke tuhakeskiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 18.00 messu
- 4.3. la 10.00 messu Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
- 5.3. su paaston 1. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 7.3. ti 18.45 miestenpiiri
- 10.3. pe klo 18.00 messu Porissa
- 11.3. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu ja sairaiden päivä
- 12.3. su paaston 2. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI la klo 9.30: 11.2., 11.3.

DIASPORA

- Ahvenanmaa** (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): la klo 10.00: 18.2., 4.3.
- Eurajoki** (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): su klo 15.00: 12.2., 19.2., 12.3.
- Pori** (ort. kirkko, Maantiekatu 46): pe klo 18.00: 10.2., 10.3.

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu. Rippiäika to 17.30-17.55 ja su 10.00-10.25 sekä 11.40-11.55 tai sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 *Rosary*, 10.30 *High Mass*, 12.00 *Mass in English*. Mon. 18.00 *Mass*, Tues. 7.00 *Mass in Sisters' Chapel*, Wed. 18.00 *Mass*, Thurs. 18.00 *Adoration and 18.30 Mass*, Fri. 7.00 *Mass in Sisters' Chapel*. Sat. 10.00 *Mass*. Confessions Thurs. 17.30-17.55 and Sun. 10.00-10.25 and 11.40-11.55 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.

- 11.2. la 9.00 katekeesi, 12.15 perhemessu
- 12.2. su kirkkovouden 6. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 17.2. to 14.00 messu senioreille
- 19.2. su kirkkovouden 7. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 26.2. su kirkkovouden 8. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 1.3. ke tuhakeskiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 18.00 messu
- 3.3. pe 18.00 ristintie ja ristin reliikin kunnioittaminen, 19.00 johdantokurssi
- 5.3. su paaston 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 10.3. pe 18.00 ristintie ja ristin reliikin kunnioittaminen
- 12.3. su paaston 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

Mahdollisista poikkeuksista ja lisäyksistä ilmoitetaan seurakunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

KATEKEESI la klo 9.00: 11.2., 18.3., 8.4., 20.5.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu-aika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- Sun. 10.00 *Rosary*, 10.30 *High Mass in Finnish*, 16.30 *Rosary in English*, 17.00 *Mass in English*. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 *Mass*. Wed. 17.40 *Vespers*, Tues., Thurs. and Fri. 18.00 *Adoration*. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 11.2. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
- 12.2. su kirkkovouden 6. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.45 ensikommunio-opetus, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
- 18.-19.2. la-su kurssi uskonnonopettajille ja vanhemmille, aiheena "Miten kerron uskosta lapsille?"
- 19.2. su kirkkovouden 7. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 14.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
- 25.2. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
- 26.2. su kirkkovouden 8. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.45 vahvistusopetus,

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

17.00 messu englanniksi/Mass in English
1.3. ke tuhkakeskiiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 18.00 messu
3.3. pe 17.30 ristintie, 18.00 iltamessu
5.3. su paaston 1. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
10.3. pe 17.30 ristintie, 18.00 iltamessu
11.3. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
12.3. su paaston 2. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.45 ensikommunio-opetus, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

Tampere: la klo 9.50: 11.2., 11.3.
Hämeenlinna (Poltinahon seurakuntatalo, Turuntie 34): la klo 15.00: 11.3., 1.4., 6.5.
Vaasa (Rauhankatu 8 C 22): la klo 10.00: 25.3., 29.4., 27.5.

DIASPORA

Hämeenlinna (ort. kirkon seurakuntasali, Matti Alangon katu 11): su 15.00: 5.3., 2.4.
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): klo 16.00: su 26.2., su 19.3., ma 17.4.
Kristiinakaupunki (yksityiskodissa, lisäetöitä seurakunnasta): -
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappehintie 5): klo 12.00: su 12.2., su 26.2., la 4.3., su 12.3., su 19.3., la 25.3., la 1.4., su 9.4., ma 17.4.
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunktatu 1): la 18.00: 11.2., 11.3., 8.4.
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 12.2., la 25.2., la 4.3., su 12.3., la 18.3., la 25.3., la 1.4., la 9.4.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@katolinen.fi.
Kotisivu ursula.katolinen.fi.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.
• Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Thurs. 18.00 Mass in Finnish. 1st Friday of each month 18.00 Mass and Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Pastor most easily contacted on Thursdays. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

16.2. to 18.00 iltamessu
19.2. su kirkkovuoden 7. sunnuntai: 18.00 messu
23.2. to pyhä Polykarpos: 18.00 messu
26.2. su kirkkovuoden 8. sunnuntai: 11.00 messu
1.3. ke tuhkakeskiiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 18.00 messu
2.3. to 18.00 messu
3.3. pe 18.00 ristintie ja messu
5.3. su paaston 1. sunnuntai: 11.00 messu
9.3. to 18.00 messu
10.3. pe 18.00 ristintie
12.3. su paaston 2. sunnuntai: 11.00 messu

DIASPORA

Hamina: Sopimuksen mukaan
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): su klo 16.00: 12.2., 12.3.
Lahti (ort. kirkko): la klo 16.00: 4.3.
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): su klo 12.00: 19.2., 19.3.

KATEKEESI

Kouvola (seurakuntasali): la klo 11.00: 25.2., 25.3. (opetuksen päätteeksi messu klo 13.00)
Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): la klo 14.00: 4.3. (opetuksen päätteeksi messu klo 16.00)
Kotka ja Lappeenranta: sopimuksen mukaan

Huom! Pyhän Ursulan seurakunnan puhelinnumero on muuttunut! Uusi puhelinnumero on 05-5444110.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834.
Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. To 17.00 adoraatio, messu adoraation jälkeen. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration, Mass after Adoration. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

12.2. su kirkkovuoden 6. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
16.2. to 17.00 messu, 19.00 ekumeeninen sananpalvelus
17.2. pe 9.00 messu, 18.00 messu Utajärvellä
19.2. su kirkkovuoden 7. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
24.2. pe 9.00 messu, 18.00 uskonnonopetus Kemissä
26.2. su kirkkovuoden 8. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Kajaanissa
1.3. ke tuhkakeskiiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 18.00 messu
2.3. to 17.00 messu, Huom! ei adoraatiota
3.3. pe 12.00-17.00 adoraatio, 17.00 ristintie ja messu
5.3. su paaston 1. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
12.3. su paaston 2. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

ADORAATIO

pe klo 12.00-17.00: 3.3., 5.5. Adoraation jälkeen messu. Tervetuloa rukoilemaan Jeesuksen läsnäoloon!

Catholic Youth Club - nuorten ryhmä

pe klo 18.00: 3.3.

PERHEMESSU

la klo 11.30: 11.2., 18.2., 25.2., 4.3., 11.3.

USKONNONOPETUS

Ensikommuniorhymä:
la klo 10.00: 18.2., 4.3.
Vahvistusryhmä:
la klo 10.00: 11.2., 25.2., 11.3.

DIASPORA

Kajaani: su klo 17.30: 26.2.
Kemi (Lehtokatu 31): su klo 17.00 messu: 19.2., pe klo 18.00 uskonnonopetus: 24.2.
Tornio (Lukiokatu 1): su klo 17.00: 5.3.
Utajärvi (lut. kirkon seurakuntasali): pe klo 18.00: 17.2.
Raah (Brahenkatu 2): -
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): su klo 17.30: 12.2., 12.3.

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

• Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. To 18.00 adoraatio ja messu. La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Kuukauden viimeinen lauantai klo 11.00 Messu karenin kielellä. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
• Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. To 18.00 Adoration followed by Mass. Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Last Sat. of each month 11.00 Mass in Karen. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.

11.2. la 10.00 opetus ensikommunioita varten
12.2. su kirkkovuoden 6. sunnuntai: 9.00 messu Savonlinnassa, 11.00 päämessu, 17.00 messu Joensuussa
16.2. to 18.00 adoraatio ja messu
18.2. la 10.00 opetus vahvistuksen sakramenttia varten
19.2. su kirkkovuoden 7. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Joensuussa
23.2. to 18.00 adoraatio ja messu
25.2. la 10.00 johdantokurssi
26.2. su kirkkovuoden 8. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Joensuussa
1.3. ke tuhkakeskiiviikko (paasto- ja abstinenssipäivä): 18.00 messu
2.3. to 18.00 adoraatio ja messu
5.3. su paaston 1. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Joensuussa
9.3. to 18.00 adoraatio ja messu
11.3. la 10.00 opetus ensikommunioita varten
12.3. su paaston 2. sunnuntai: 9.00 messu Savonlinnassa, 11.00 päämessu, 17.00 messu Joensuussa

DIASPORA:

Mikkeli (krypta, Savilahdenkatu 20): la klo 14.00: 4.3., 1.4., 6.5.

Savonlinna (Pääskylahden ev.-lut. kirkko, Kaartilantie 62): su klo 9.00: 12.2., 12.3., 9.4., 14.5.

Joensuu (ort. seminaarin kappeli: Torikatu 41): joka sunnuntai klo 17.00

Toimistot

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 09-2416095. Sähköposti katekeesi@katolinen.fi. Kotisivu: katekeesi.katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470. Sähköposti info@katolinen.fi. Kotisivu: katolinen.fi. Auki ma-pe 10-16.

Keskukset

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 050-305 5304, email: stellamaris@katolinen.fi. Kotisivu stellamaris.today. Pankkiyhteys FI55 4006 2220 0136 11 (ITELFIHH) • Emäntä Marja-Leena Hänninen • Johtaja isä Toan Tri Nguyen, puh. 050-361 7942, email: tri.nguyen@katolinen.fi • Hengellinen toiminta: isä Gianni Sgreva CP, puh. 040-1382881, email: totustus@hotmail.fi

Suomen Caritas

Uusi osoite: Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Aukioloajat vaihtelevat, sovithan tapaamisesta etukäteen.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Messut** maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00 • **Kirjaston** uudet aukioloajat: maanantai-perjantai klo 13.00-18.00 • **Holy Mass** in English at the Studium Catholicum Mondays, Wednesdays, and Fridays at 12.00 • **Library** new opening hours: Monday-Friday 13.00-18.00 • Lisätietoja luennoista ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi. Också på svenska. More information available in English at www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A,

3. krs.) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! **Katso mainos sivulla 17** • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregatan 3A, 3 vån.) på torsdagskvällen kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna! • **Se annons på sidan 17** • AC:n jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun 10€ AC:n tilille FI61 2001 2000 5130 60. • Man kan bli medlem genom att betala medlemsavgiften 10€ på AC:s bankkonto FI61 2001 2000 5130 60.

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa isä Toan Tri Nguyenin ja luostarin ylisaren äiti Elizabethin OSSS johdolla. Aluksi kokoonnutaan yhdessä birgittalaisarten kanssa kello 16.30 kirkkoon vesper-rukoukseen ja adoraatioon. • Seuraavat kokoukset ovat pe 17.2., 24.3., 5.5. ja 9.6. Oblaattien lisäksi myös muut birgittalaisuudesta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan. • Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040-5783024.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18:00: • 21.2. • 7.3. • 21.3. • 4.4. • 18.4. • 2.5. • 16.5. • Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Kevät 2017 – 69. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, jonka jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18. Kokoukset ovat avoimia kaikille. • 7.3. "Pääsiäisajan ikoni" alustus Hanna Olin OFS • 11.4. "Katolinen kirkko Ecuadorissa" alustus moderaattori isä Oscar • 9.5. "Fatiman ilmestykset" alustus isä Tri • Lisätietoja kotisivuilla: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti, ntervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Vastuuhenkilö: Eeva Kaario-Kela OCDS, gsm 050-3562427, postitusosoite Martintie 19, 02270 Espoo. Kotisivu: <https://sites.google.com/site/karmeliittamaallikot>.

Katolista elämää -illat

Täydennyskurssi katolisesta elämästä Pyhän Henrikin seurakuntasalissa maanantaisin klo 18.30 • 27.2. Ekologia ja katolilaiset. Veli Gabriel OP kertoo mitä voi ja pitäisi tehdä luomakunnan hyväksi. • 27.3. Adoraatio - mitä se on? Palvonnan salaisuuteen johdattelee isä Marco Pasinato (tai mahdollisesti isä Federico) • Tervetuloa oppimaan lisää siitä, mihin usko.

Kirjallisuuspiiri

Kirjallisuuspiiri kokoontuu Henrikin seurakuntasalissa seuraavana päivänä klo 18: 13.2. Anders Cleve: Katukiviä • 13.3. Toivo Pekkanen: Tehtaan varjossa • 10.4. Jukka Viikilä: Akvarelleja Engelin kaupungista • 15.5. Irmelin Sandman Lilius: Muukalaiskadun satuja • Tervetuloa, kaikki kirjojen ystävät!

Amoris laetitia: iloa ja huolta

Paavi Franciscuksen apostolinen kehotuskirje *Amoris laetitia* (Rakkauten ilo, 2016) on kaunis teksti avioliitosta, mutta se on saanut myös kritiikkiä. Tähän mennessä on julkaistu joitakin piispainkokousten ja yksittäisten piispojen ohjeita AL:n luvun 8 tulkinnasta. Ongelma on, että jotkut ohjeet tulkitsevat AL:n tietyissä tilanteissa salivian kirkkoyhteisön eronneille uudelleen avioituneille. Jotkut eivät.

Johannes Paavali II:n kehotuskirje Familiaris consortio (1981) muistutti, että kirkon on autettava eronneita ja uudelleen avioituneita jäseniään ja huolehdittava siitä, että "he eivät pidä itseään kirkosta erotettuina", sillä kasettuina he voivat ja heidän täytyy osallistua kirkon elämään. Mutta Raamattuun perustuvan käytännön mukaan heitä ei päästetä eukaristiselle kirkkoyhteisölle, "koska heidän elämäntilanteensa on objektiivisissa ristiriidassa Kristuksen ja kirkon välisen rakkauten liiton kanssa, jota eukaristia merkitsee ja toteuttaa". Muuten uskovia johdatettaisiin erehdykseen kirkon avioliiton purkamattomuutta koskevasta opetuksesta. Synninpäästö ja kirkkoyhteisö voidaan antaa vain niille, jotka ovat "valmiita hyväksymään elämäntavan, joka ei enää ole ristiriidassa avioliiton purkamattomuuden kanssa": jos "mies ja nainen vakavista syistä – esimerkiksi lasten kasvattamisen tähden – eivät voi toteuttaa velvollisuutta erota, he omaksuvat velvollisuuden elää täydessä pidättyväisyydessä eli pidättyvät avio- pareille kuuluvista akteista" (FC 84; ks. myös Reconciliatio et Paenitentia 34, Sacramentum Caritatis 29).

Selvin sanoin AL ei sano, että kirkkoyhteisön voisi nyt tietyissä tapauksissa antaa eronneille uudelleen avioituneille toisenlaisin ehdoin kuin FC. Eriolaiset tulkinnat koskevat erityisesti kohtaa AL 305, jossa paavi Franciscus kirjoitti: "Ehdollistamisten ja lieventävien tekijöiden vuoksi on mahdollista, että objektiivisesti synnin tilanteessa ei ole subjektiivisesti syyllinen tai ei ole sitä täysin, että voi elää Jumalan armossa, rakastaa ja myös kasvaa armon ja rakkauten elämässä ja saada siihen kirkon apua." Siihen liittyvä alaviite 351 sanoi: "Tietyissä tapauksissa tähän voi sisältyä myös sakramenttien apu. Siksi 'papeille muistutan, että rippituolin ei pidä olla kidutuskammio, vaan Herran laupeuden paikka' (Evangelium gaudium, 44). Samoin muistutan, että eukaristia 'ei ole palkkio täydellisille, vaan vahva lääke ja ravinto heikoille' (Evangelium gaudium, 47)."

Neljän kardinaalin "dubia"

19. syyskuuta 2016 julkistettiin neljän kardinaalin viisi kysymystä, "dubia", joissa he kehottivat paavia selvittämään AL:n kohtia. Nämä neljä kardinaalia olivat Bolognan emeritusarkkipiispa Carlo Caffarra, Maltan ritarikunnan suojelija Raymond Burke, entinen Paavillisen historiatieteiden toimikunnan puheenjohtaja Walter Brandmüller ja Kölnin emeritusarkkipiispa Joachim Meisner. Dubia ("epäilykset") tarkoittaa perinteistä muodollista kysymysmuotoa, jolla pyydetään paavilta ja uskonopin kongregaatiolta kyllä- tai ei-vastausta opillisen kysymyksen selvittämiseksi. Kardinaalit päättivät julkistaa kirjeensä, koska eivät olleet saaneet vastausta paavilta ja tulkitsevat sen "kutsuksi jatkaa keskustelua".

Ensimmäinen "dubium" koski eronneiden uudelleenavioituneiden kirkkoyhteisölle pää-

Kuva SIR

syä. Onko AL 300-305 lausumien jälkeen nyt tullut mahdolliseksi antaa heille sakramenttinen synninpäästö ja pääsy kirkkoyhteisölle, vaikka he eivät noudattaisi FC 84:n mainitsemia ehtoja eli ei elä "kuin veli ja sisar"? Voiko AL:n alaviitteen 351 sanoja "tietyissä tilanteissa" soveltaa tähän vai ei?

Toinen "dubium" koski absoluuttisten moraalilainojen olemassaoloa, jotka kieltävät itsessään pahat teot ja pätevät poikkeuksetta (vrt. AL 304 ja Johannes Paavali II:n moraalikiertokirje Veritatis Splendor eli "Totuuden loiste", 79). Kolmas kysymys koski "objektiivisesti vakavan habituaalisen synnin tilaa". Neljäs kysymys koski olosuhteita, jotka vähentävät moraalista vastuuta (AL 302) ja sitä, päteekö edelleen VS 81:n opetus: "Olosuhteet tai aikomukset eivät voi milloinkaan muuttavat objektinsa vuoksi jo itsessään pahaa tekoa 'subjektiivisesti' hyväksi teoksi tai puolustettavaksi valinnaksi." Viides kysymys koski omantunnon roolia ja VS 56:n opetusta (vrt. AL 303).

VS 56 torjui kaksinaisen moraalisen totuuden, eksistentiaalisen tarkastelutavan, joka "olosuhteet ja tilanteet huomioon ottaen" perustele *poikkeuksia yleisestä säännöstä* ja käytännössä sallii "hyvällä omallatunnolla tehdä sellaista, minkä moraalilaki sanoo itsessään pahaksi". Tällöin asetetaan vastakkain opetus yleisesti pätevästä käskystä ja yksityisen omantunnon normi, joka lopulta ratkaisee, mikä on hyvää ja pahaa. Näin yritetään oikeuttaa "pastoraalisia" ratkaisuja, jotka ovat ristiriidassa opetusviran opetuksen kanssa.

Kardinaali Müllerin kommentit

Uskonopin kongregaation prefekti, kardinaali Gerhard Müller ei ole antanut suoraa vastausta kirjeeseen. Italialaisen tv-kanavan haastattelussa 8. tammikuuta 2017 hän sanoi, että ei pitänyt siitä, että kardinaalit päättivät julkaista kirjeensä, "yrittäen pakottaa paavin sanomaan kyllä tai ei". AL on opillisesti selvä ja sen voi lukea Jeesuksen opetuksen ja kirkon 2000-vuotisen historian opetuksen valossa. Koska AL ei edusta "vaaraa uskolle", paavin "veljellinen oikaiseminen" ei tällä erää ole mahdollista.

Italialaisen "Il Timone"-lehden haastattelussa helmikuun 2017 alussa Müller sanoi, että AL on "selvästi tulkittava kirkon koko opetuksen valossa", ja edelleen pätee se, että eronneiden ja uudelleen avioituneiden on pidättäytyttävä seksistä voidakseen ottaa vastaan sakramentteja. Hänen mukaansa AL on luettava kokonaisuudessaan eikä vain muutamia katkelmia siitä, ja sekavaa tulkintaa ei

ole aiheuttanut AL itse, vaan sen sekavat tulkitsijat.

Maltan piispat

Maltan piispojen 8. tammikuuta 2017 allekirjoitettu ohje AL:n luvun 8 tulkinnasta julkaisiin myös L'Osservatore Romanossa. Heidän mukaansa "voi olla" eronneita ja uudelleen avioituneita pareja, jotka armon avulla "elävät täydessä pidättyväisyydessä" "niin, että se ei vaaranna muita heidän yhteiselmänsä ulottuvuuksia". Mutta on myös "monimutkaisia tilanteita, joissa 'veljenä ja sisarena elämisestä' tulee inhimillisesti mahdotonta ja se johtaa suurempaan vahinkoon" (9). Ohje näyttää korostavan todella vahvasti yksilön omantunnon roolia (10):

"Jos sellaisen arviointiprosessin seurauksena, joka on tehty 'nöyryydellä, luottamuksellisuudella, rakkaudella kirkkoa ja sen opetusta kohtaan vilpittömästi Jumalan tahtoa etsien ja haluten vastata siihen täydellisemmin' (AL 300), asumuserossa elävä tai eronnut henkilö, joka elää uudessa suhteessa, onnistuu koulutulla ja valaistulla omallatunnolla tunnistamaan ja uskomaan, että hän on rauhassa Jumalan kanssa, häntä ei voida estää osallistumasta parannuksen ja eukaristian sakramentteihin (vrt. AL, alaviitteet 336 ja 351)."

Saksan piispat

Saksan piispat totesivat 1. helmikuuta 2017 julkaistussa ohjeessaan, että AL ei tarjoa yleistä sääntöä eikä automaattista kaikkien eronneiden uudelleen avioituneiden sallimista sakramenteille, mutta ei toisaalta myöskään kategorista ja muuttumatonta poissulkemista. Alaviite 351 puhuu sakramenttien vastaanottamisen mahdollisuudesta tilanteissa, joissa objektiivisesti synnin tilanteessa ei ole subjektiivisesti syyllinen tai ei ole sitä täysin, joissa voi elää Jumalan armossa, rakastaa, kasvaa armon ja rakkauten elämässä ja saada siihen kirkon apua (AL 305). Kaikki eronneet uudelleen avioituneet eivät erotuksesta voi vastaanottaa sakramentteja. On oltava sielunhoitajan ohjaama ratkaisuprosessi, jonka päätöksenä ei siinäkin tapauksessa ole sakramenttien vastaanottaminen. Yksilöllistä päätöstä, onko jo vai eikö vielä ole valmis sakramenteille, on kunnioitettava. On vältettävä sekä liian sallivaa että liian rigoristista asennetta.

Muita ohjeita

Philadelphian arkkipiispa Charles Chaput antoi ohjeet arkkihiippakuntaansa varten 1.

heinäkuuta 2016 alkaen, tulkiten AL:n tekstiä FC 84:n mukaisesti eli pitäen kirkkoyhteisömyksessä kiinni perinteisestä kannasta. Kevin Farrell, joka johtaa Vatikaanin uutta "Virastoa maallikoita, perheitä ja elämän kysymyksiä varten", kritisoi Chaputin ohjeita marraskuussa CNS:n haastattelussa. Farrellin mukaan AL:n perusteella ei voi sanoa kaikille eronneille ja uudelleen avioituneille, että he voivat nyt vastaanottaa kirkkoyhteisön, mutta toisaalta ei myöskään voi sanoa heille kaikille, että kirkkoyhteisön vastaanottaminen ei ole mahdollista, ellei elä kuin veli ja sisar. Kirkko uskoo lujasti, että avioliitto on purkamaton, mutta kirkko "ei voi reagoida sulkeamalla ovia ennen kuin edes kuuntelemme tilanteita ja ihmisiä".

Churin (Sveitsi) piispa Vitus Huonder julkaisi 2. helmikuuta 2017 ohjeensa AL:sta otsikolla "Aviositeen pyhyys". Hänen mukaansa eronneiden ja uudelleen avioituneiden kirkkoyhteisön vastaanottamista ei saa jättää subjektiivisen päätöksen varaan, ja on välttämättä voida luottaa objektiivisiin ehtoihin. Koska AL nimenomaisesti ei ole antanut uutta kanonista ohjeistusta, FC:n ohje elää kuin veli ja sisar pysyy edelleen voimassa. Argentiinan Buenos Airesin alueen piispojen teksti syyskuussa 2016 ilmeisesti salli eronneiden uudelleen avioituneiden "pääsyn eukaristialle" tietyissä tilanteissa. Lehdistölle vuodettiin paavi Franciscuksen kirje, jonka mukaan tuo piispojen tulkinta olisi oikea.

Kysymyksiä

Jos halutaan sanoa, että kirkkoyhteisö eronneille uudelleen avioituneille olisi tietyissä tilanteissa mahdollista, minun mielestäni kunnollista teologista työtä sen perustelemiseksi ei ole vielä tehty. Siihen ei voi riittää tulkintaa, joka vetoaa pelkkään kahteen AL:n alaviitteeseen. On toki otettava huomioon se, että eronneiden ja uudelleen avioituneiden katolilaisten konkreettiset tilanteet ovat hyvin erilaisia. Mutta selvän ohjeistuksen puuttuessa on vaara, että päätös kirkkoyhteisön sallimisesta ei johdukaan yksittäisen eronneen katolilaisen konkreettisesta tilanteesta, vaan tulkitsijan mielipiteestä. Yksi sanoo kyllä, toinen ei.

Jos kirkkoyhteisö tietyissä tilanteissa sallitaan eronneelle uudelleen avioituneelle, onko niin, että silloin hiljaisesti hyväksytään, että seksisuhde toisessa liitossa onkin ok, vaikka sen osapuolet eivät kirkon silmissä ole keskenään naimisissa? Tai että hiljaisesti hyväksytään tuon toisen epäpätevän liiton olemassaolo ja tuetaan sitä? Onko AL:n "progressiivista" tulkintaa edistämällä tapahtumassa "salakähmäinen opillinen muutos"? ("Change by stealth", vrt. Dwight Longenecker cruxnow.com-sivulla julkaistussa artikkelissa.)

Joka tapauksessa kannattaa muistaa AL 300:n sanat. Keskustelussa papin kanssa siitä, mikä estää ja mikä edistää täydempää osallistumista kirkon elämään, "arvio ei koskaan voi poiketa kirkon tarjoamista evankeliumin totuuden ja rakkauten vaatimuksista. Siksi on välttämättöminä ehtoina taattava nöyryys, luottamuksellisuus, rakkaus kirkkoa ja sen opetusta kohtaan vilpittömästi Jumalan tahtoa etsien ja haluten vastata siihen täydellisemmin". On vältettävä "vaara, että tietty arvio johtaisi ajattelemaan kirkon tukevan kaksinaismoraalia".

Katri Tenhunen